

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda

Kiskunmajsa

OM: 027825

A SZENT GELLÉRT KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODA

TAGÓVODÁJA

OM:027825

TAGINTÉZMÉNY CIME: KISKUNMAJSA SZENT LÁSZLÓ U 9-11.

ÓVODAI PEDAGÓGIAI PROGRAM

2025.

Kerpits Miklós EKIF elnök
Fenntartó képviselőként

Kocsispéterné Süli Andrea
Tagintézmény-igazgató

Tóthné Kovács Zsuzsanna
Főigazgató

INTÉZMÉNYI ADATOK.....	3
PROGRAMUNK TÖRVÉNYI HÁTTERE, SZABÁLYZÓI.....	3
BEVEZETÉS	4
HELYZETELEMZÉS.....	5
1.A KATOLIKUS KÖZOKTATÁSI INTÉZMÉNY KÜLDETÉSE	6
1.1.Egyház nevelésre irányuló alapelvei.....	7
2.KATOLIKUS GYERMEKKÉP, KATOLIKUS ÓVODAKÉP.....	7
2.1.Katolikus gyermekkép.....	7
2.2.Katolikus óvodakép.....	8
2.3.Óvoda arculata	9
3.A KATOLIKUS ÓVODA HELYI NEVELÉSI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLKITŰZÉSEI	9
3.1.Az óvodai nevelés általános feladatai.....	9
3.1.1.Az egészséges életmód alakítása	9
3.1.2.Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés	11
3.1.3.Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.....	12
3.1.4. A hitre nevelés erősítése	13
3.1.5.Az óvodai nevelés célja	14
4.A KATOLIKUS ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI.....	15
4.1.Személyi feltételek.....	15
4.2.Tárgyi feltételek.....	16
4.3.Az óvodai élet megszervezése.....	16
4.3.1.Heti rend	17
4.3.2.Napirend	17
4.3.3.A csoportok szervezése.....	20
5.A SZÜLŐ A GYERMEK A PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSI FORMÁI.....	20
6.AZ ÓVODA KAPCSOLATAI.....	21
6.1. Óvoda hagyományai ünnepei.....	23
7.A KATOLIKUS ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI	24
7.1.Hitre nevelés.....	24
7.2. Játék	24
7.3.Verselés, mesélés.....	27
7.4. Ének, zene, népi játék, tánc.....	28
7.5.Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka.....	30
7.6.Mozgás.....	32
7.6.1. A mindennapos mozgás:.....	32
7.7.A külső világ tevékeny megismerése	34

7.7.1. A környezeti nevelési alapelveink:.....	34
7.7.2.Külső környezetünk mennyiségi és formai elemei.....	35
7.8.Munka jellegű tevékenységek.....	35
7.9.Tevékenységekben megvalósuló tanulás.....	36
7.10. A fejlődés jellemzői óvodáskor végére.....	38
8.A GYERMEKEK EGYÉNI KÉPESSÉGEINEK MÉRÉSE, FEJLŐDÉSÉNEK NYOMON KÖVETÉSE.....	39
9. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK EGYÉNI FEJLESZTÉSE, FEJLŐDÉSÉNEK SEGÍTÉS.....	40
9.1. Különleges bánásmódot igénylő gyermekek.....	40
9.1.1.Sajátos nevelési igényű gyermekek.....	40
9.1.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek óvodai nevelése.....	41
9.1.3.A kiemelten tehetséges gyermekek nevelése.....	42
9.1.4.Hátrányos halmozottan hátrányos gyermekek integrálása.....	43
10.SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ FELADATOK TEVÉKENYSÉGEK.....	43
11.GYERMEKVÉDELMMEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK, FELADATOK.....	43
12.EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK.....	44
12.1.Egészséges táplálkozás.....	44
12.2.Mindennapos testmozgás.....	45
12.3.Pihenés.....	45
12.4.Környezeti nevelési alapelvek.....	45
12.4.1. Környezetvédelem.....	45
13.GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK.....	46
A NEVELŐTESÜLET ÁLTAL SZÜKSÉGESNEK TARTOTT TOVÁBBI ELVEK.....	47
LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK.....	48
A SZENT GELLÉRT KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁNAK ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA.....	48

INTÉZMÉNYI ADATOK

Az intézmény neve: Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda

Alapfeladatának jogszabály szerinti megnevezése: Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda Tagóvodája (Alapító Okirat)

Székhely: Kiskunmajsza, Szent László u 9-11

Telefonszám: 06-30-156-0863

Email cím: ovoda@szentgellertmajsza.hu

Intézmény fenntartója: Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye

Címe: 6300 Kalocsa, Szentháromság tér 1.

Intézménybe felvehető maximális létszám: 200 fő

Kialakítható óvodai csoportok száma: 8

Intézményi OM Azonosító: 027825

PROGRAMUNK TÖRVÉNYI HÁTTERE, SZABÁLYZÓI

Jogszabályok jegyzéke

- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)

Törvények:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény
- 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról és érvényben lévő módosításai
- 2012.évi I. törvény a munka törvénykönyvéről

Egyházi Törvénykönyv

- II. Vatikáni Zsinat dokumentumai
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról és módosításai 1997. évi XXXI. törvény
- A lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházról 1990. évi IV. törvény

Rendeletek

- Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet
- A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat-és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- Az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések és az integrációs rendszerben részt vevő intézmények és az ezen intézményekben dolgozó pedagógusok 2012. évi támogatásáról 30/2012.(IX. 28.) EMMI- rendelet
- A pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről szóló 48/2012. (XII. 12.) EMMI rendelet
- 363/2012. (XII. 17.) Kormány Rendelete az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról történt változás 137/2018 (VII.25) kormányrendelet

- 2. § 2015. szeptember 1-jén lép hatályba. (3) A Melléklet rendelkezései első alkalommal a 2015/2016. nevelési évtől kell alkalmazni. (4) Hatályát veszti az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról szóló 137/1996. (VIII. 28.) Korm. rendelet
- 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 137/2018. (VII. 25.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés Országos alapprogramjának módosításáról
- 77/2025.(IV.15) Korm. rendelete az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012(XII.17)
- Önértékelési kézikönyv

BEVEZETÉS

Az ember egyedi, mással nem helyettesíthető individuum és szociális lény egyszerre. A gyermek Isten ránk bízott ajándéka és szüleinek legnagyobb kincse. A bennük rejlő értékeket a katolikus óvoda evangelizáló munkája segíti kibontakoztatni. A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, nevelésükben intézményünk kiegészítő, illetve hátránycsökkentő szerepet tölt be. A gyermek fejlődő személyiség. Fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. Sajátos, életkori szakaszonként és egyénenként változó testi és lelki szükségleteik vannak. Az óvoda olyan nevelőintézmény, ahol a gyermeket a szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg. Az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására kell irányulnia oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesüljön a színvonalas nevelésben. Szeretnénk olyan boldog óvodai életet megteremteni, melyben a vallásos értékrend mellett korosztályuknak megfelelően fedezik fel és ismerik meg az őket körülvevő világot. Katolikus óvodánkban a játék, a munka, a játékos tevékenységbe ágyazott tanulás, a közösségformálás sajátos világszemlélettel történik. A tanulási folyamatot vallásos légkörünk hatja át. Sok gyermek a katolikus óvodában szerzi első vallásos ismereteit. Életkori sajátosságaikból fakadóan fontos, hogy az őket körülvevő felnőttek élete példájából tapasztalják meg Isten szeretetét. Célunk az általános óvodai nevelési célokra túl a gyermekek bevezetése a keresztény hit világába. Óvodánkban 3 – 7 éves gyermekek keresztény nevelésére nyílik lehetőség. Intézményünkbe a hívó családok gyermekeit várjuk, de szívesen fogadjuk azokat a gyermekeket is, akiknek szülei igénylik a keresztény nevelést, és vállalják, hogy otthon a családban is támogatják az óvodánkban folyó nevelőmunkát. Azok a gyermekek, akik hívó családból érkeznek, már részesültek valamilyen vallásos nevelésben, ugyanakkor vannak olyan gyermekek is, akik itt az óvodában szerzik első vallásos ismereteiket vagy velünk mennek először templomba. Számukra igyekszünk még élvezetesebbé, élményekkel gazdagabbá tenni az óvodánkban töltött napokat. Nevelőtestületünk szakmailag jól felkészült. Pedagógiai megújulásra, innovációra és hitben erősödéstre törekvő. Jellemző az önképzés, a továbbképzés, pedagógiai dokumentumok ismerete. Istentől kapott talentumainkkal és szerzett ismereteinkkel megajándékozunk az óvoda közösségét. Igyekszünk a ránk bízott gyermekek minden napjait úgy alakítani, hogy a lehető legjobban érezzék magukat óvodánkban és méltán mondassák, hogy ez az óvoda a második otthonuk. A pedagógiai program figyelembe veszi a törvényi és egyéb fenntartói előírásokat, a település lelkipásztori koncepcióját, óvodánk helyi adottságait, a szülők véleményét és igényeit. A jogszabályoknak való megfelelés indokoltá tette a Katolikus Óvoda Pedagógiai programjának felülvizsgálatát és az Intézményi elvárásrendszernek megfelelő módosítását. Jelen pedagógiai program az Óvodai nevelés országos alapprogramjának elvei alapján a Szent Gellért Katolikus Óvoda nevelőtestületének aktív együtt munkálkodása eredményeként születhetett meg.

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja (a továbbiakban: Alapprogram) a hazai óvodai neveléstörténet hagyományaira, értékeire, nemzeti sajátosságaira, a pedagógiai és pszichológiai kutatások eredményeire, a nevelésügy nemzetközileg elismert gyakorlatára építve, Magyarország Alaptörvényének értékeit és Magyarország által aláírt nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségeket figyelembe véve - meghatározza a magyarországi óvodákban folyó pedagógiai munka alapelveit.

Az óvodai nevelés pedagógiai alapelveinek meghatározásánál abból kell kiindulni, hogy

- a gyermeket - mint fejlődő személyiséget - szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg;
- a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be;
- az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére kell irányulnia, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával; oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben.
- az óvodás gyermek tapasztalatait, érzelmeit, vágyait tevékenységein keresztül fejezi ki, ezért a gyermeki tevékenységnek a teljes nevelési időben érvényesülnie kell.

Az Alapprogram szerint az óvodai nevelésben megjelenhetnek a különböző - köztük az innovatív - pedagógiai törekvések.

Az óvoda elkészíti pedagógiai programját, amelynek meg kell felelnie az Alapprogramban foglaltaknak. Az Alapprogram és az azzal összhangban lévő óvodai pedagógiai programok egymásra épülő, szakmailag összehangolt rendszere a biztosíték arra, hogy az egyes intézmények szakmai önállósága, az óvodai nevelés sokszínűsége mellett érvényesüljenek azok az általános szakmai igények, amelyeket az óvodai neveléssel szemben a társadalom a gyermek harmonikus fejlődése érdekében megfogalmaz.

2. Az óvodai pedagógiai program elkészítésekor az Alapprogram mellett figyelembe kell venni

- a) a Nemzetiség óvodai nevelésének irányelvét is, ha az óvoda nemzetiségi nevelést végez;
- b) a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvét is, ha az óvoda sajátos nevelési igényű gyermeket nevel.

HELYZETELEMZÉS

Kiskunmajsa város Bács-Kiskun megye déli részén, a kiskunmajsai járásban helyezkedik el. Elsősorban mezőgazdasági arculatú város-néhány ipari létesítménnyel. Kiskunmajsa külterülete a legnagyobb Bács-Kiskun megyében, mivel több kisebb települést csatoltak hozzá. Lakosságának 93%-a magyar, 6%-a roma és 1%-a egyéb nemzetiségű. A lakosság gyarapodása átlagosnak mondható. Viszont a fejlődés elmondható a turizmus területén, strand, üdülőfalu létesítésével, az Agrikon –Kam Kft mezőgazdasági gépeket gyártó cég bővülésével, melyek megélhetést biztosítanak sok család részére. A településen igen magas a roma népesség eloszlása.

Óvoda kialakulása, létrejötte

A katolikus óvoda, mint új intézmény 1991. augusztus 1-jén kezdte meg működését. Az 1991/1992-es nevelési évre 68 család döntött a katolikus nevelés mellett. 1994. január 1-től lett független. 2007. szeptember 1-től új nevünk és címerünk lett: Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda, - tagintézménye lett az óvoda az iskolának.

Óvoda jellemzői

A városközponthoz és a templomhoz közel, egy csendes nyugodt utcában, egy helyrajzi számú épületben működünk, és az óvoda 2020/2021-es nevelési évben újra épült. A Kalocsa-Kecskemét Főegyházmegye által egy, emeletes, korszerű, minden igényt kielégítő óvoda került átadásra. Ugyancsak az óvoda újjáépítésekor lett megtervezve, kiépítve fásítva a parkoló is, ahol a szülők a forgalmat nem akadályozva tudnak parkolni. Az óvoda szociális helyzete jó, de szélsőséges képet mutat, ezért programunk készítésénél figyelembe vettük a szerényebb anyagi lehetőségekkel bíró, több gyermeket nevelő, esetleg csonka családokét is. Óvodánk társadalmi környezete gazdagnak mondható, gyermekeink ingergazdag környezetből kerülnek óvodába. Évről évre növekszik a közeli településekről vagy külföldről vissza költözők száma. A családok megváltozott életkörülményeiből adódóan óvodánkban a társadalom valamennyi rétegének gyermeke jelen van, s ez egészséges szociokulturális összetételt eredményez. Ugyanakkor feltételez az óvoda részéről egy nagyon tudatos fejlesztést a hátránykompenzálásban és tehetséggondozásban. Igyekszünk megfelelni az új társadalmi igényeknek, innovatív és minőségi változásokat kezdeményezünk. (kirándulások, színes gyermekprogramok,

gazdag hiteli programok, az életkori sajátosságoknak megfelelő kulturális műsorok). A társadalmi gazdasági környezet gyors változásai nyomán egyre több elvárás fogalmazódik meg az intézmény neveléssel szemben. Mindennapi munkánk során egyre gyakoribb az a tapasztalat, hogy a gyermekek egészséges, élmény gazdag fejlődésben megnőtt a mi felelősségünk. A kialakult versenyhelyzet, a megváltozott pedagógusszerep, a szabad óvodaválasztás, a szakmai autonómia mind hozzájárultak ahhoz, hogy különös figyelmet fordítsunk a nevelőmunkára és partnerközpontú nevelésre. Óvodánk a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelését is biztosítja, programunk elkészítésekor figyelembe vettük a nevelésüknek az irányelveit.

Pedagógiai hitvallásunk

„Pedagógusnak lenni azt jelenti, hogy végtelen kíváncsisággal, türelemmel, kitartással bátorítod a gyermeket, segíted, hogy menjen, akarjon kibomlani, kinyílni, mint egy csoda, hogy felszínre kerüljön, közkinccsé váljon a szívébe rejtett érték. Üres szívú embert Isten nem teremt!”

Böjte Csaba

1.A KATOLIKUS KÖZOKTATÁSI INTÉZMÉNY KÜLDETÉSE

„Menjetelek te hát, tegyetek tanítványommá minden népet, Íme, én veletek vagyok mindennap a világ végéig”

(Mt. 28,19-20)

Óvodánk küldetése a társadalom felé

Az egyház küldetése, hogy hirdesse az evangéliumot, vagyis kinyilvánítsa mindenki előtt az üdvösség örömhírét. A misszionálás egyik eszköze a katolikus óvoda, melyben a nevelés és a tanulás megalapozása folyik. Egyházi óvodánk a krisztusi tanítás fényében felismerve az ember alapvető küldetését, az egészséges személyiség és a hit alapjait, egyszerre kívánjuk megvetni. A családokkal való kapcsolattartás folyamán katolikus óvodánk remélhetőleg egyre több embert segíthet az igaz értékek megtalálására.

Óvodánk küldetése a pedagógus felé

Az Egyházban a katolikus óvoda szerepe is megnőtt. Az itt dolgozóknak helyes tanításukkal és becsületes életükkel példaként kell, hogy álljanak. Céljainkat csak akkor érhetjük el, ha mindannyiunkat áthatja a katolikus küldetéstudat.

Óvodánk küldetése a gyermek felé

„Csodálatos dolog a szeretet Uram.

Minél többet osztok szét belőle,

annál több marad nekem.” /Prohászka/

Mi, akik a gyermekek neveléséért felelősek vagyunk, meg kell találnunk a gyermekekben rejlő értékeket, és ezeket felszínre kell hoznunk. Óvodánkban a nevelésnek, az iskolai életmódra való előkészítésnek szerves része a hit felébresztése. A katolikus keresztény világnézetet valló és a szerint élő dolgozóink példája, egymáshoz való viszonya, a keresztény értékeket hordozó szeretetteljes gondoskodás neveli elsősorban óvodásainkat, akiket különleges védelem illet meg. Megtapasztalják, hogy tisztelet, szeretet, elfogadás, megbecsülés veszi körül őket, így kibontakozhat bennük a bizalom érzése. A gyermeket, mint Isten ajándékát vezetjük a hit felé, miközben elősegítjük személyiségének sokoldalú harmonikus kibontakoztatását.

Katolikus intézményünk Pedagógiai programjának elkészítésekor az alábbi dokumentumokat vette figyelembe:

- Az Óvodai nevelés országos alapprogramja
- Az érvényben lévő nevelési oktatási intézményekre vonatkozó törvényi előírásokat
- Az Egyházi Törvénykönyv ide vonatkozó részeit
- A katolikus egyházi dokumentumok nevelésre vonatkozó részeit
- Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvét

1.1. Egyház nevelésre irányuló alapelvei

Az Egyház az emberek üdvösségének szolgálatára irányuló küldetésének megvalósítása során főként azokkal az eszközökkel él, amelyeket maga Jézus Krisztus bízott rá. De fölhasználja azokat az eszközöket is, amelyek különböző korokban és különféle kultúrákban alkalmaztak arra, hogy természetfölötti céljához közelebb segítsék, és előmozdítsák az emberi személy kibontakozását. Az Egyház azért hozza létre iskoláit, intézményeit, mert egészen különleges eszközt lát bennük a teljes ember kifformálására (C.I.C. 794-795. kánon).

A II. Vatikáni Zsinat dokumentumai közül különösen a Gravissimum Educationis Momentum kezdetű leszögezi a katolikus nevelés jelentőségét, amikor ezt írja: „Az egyháznak is feladata a nevelés, sajátos okból: először is azért, mert el kell ismernie, hogy nevelésre képes közösség. Legfőképpen pedig azért, mert kötelessége hirdetni az üdvösség útját minden embernek. A hívők számára át kell adni Krisztus életét és állandó szorgoskodással segíteni kell őket, hogy ennek az életnek teljességére eljussanak. A katolikus óvoda, iskola része az Egyház üdvözítő küldetésének, különösen a hitre való nevelés területén.

Intézményünk alapelvei:

- A gyermek egyedi létének felismerése, képességeinek felelősségteljes fejlesztése
- Istentől kért bölcsesség, krisztusi szeretet és szolgálat
- A gyermek tevékenységbe ágyazott tanulásának támogatása
- A családokkal való együttműködés, ha kell segítség, gondozás.

2. KATOLIKUS GYERMEKKÉP, KATOLIKUS ÓVODAKÉP

2.1. Katolikus gyermekkép

Az Alapprogram az emberi személyiségből indul ki, abból a tényből, hogy az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.

A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások – beleértve a spontán és tudatos nevelő hatásokat is – együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak. A személyiség szabad kibontakozásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó. Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, önmagához képest fejlődjön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

Katolikus nevelésünk kiindulópontja, hogy a gyermek Isten ajándéka. Gyermekképünket a család teljességében látjuk, ahol édesanya, édesapa, testvérek, nagyszülők vannak jelen. Öszinte kapcsolatot alakítunk ki a szülőkkel, hogy azonos elvek szerint neveljünk. Személyiségük kibontakoztatásában meghatározó szerepe van az őt körülvevő tárgyi és személyi környezetnek. A gyermekek egy része óvodában szerzi meg első vallásos ismereteit, tapasztalatait, ezért megismertetjük a keresztény értékekkel. Minden óvodás gyermek szellemi, erkölcsi biológiai értelemben is egyedi személyiség. Az óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó egész személyiséget fejleszt a vallási neveléssel a keresztény értékek hordozásával. Ennek megfelelően törekszünk arra, hogy minden gyermek egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, a meglévő hátrányai csökkenjenek. Olyan erkölcsi értékek felé nyitjuk ki a gyermekek szívét, keltjük fel érdeklődésüket, amelyekre később lehet építeni. Az eltérő fejlettség, a szociokulturális környezet a szülők anyagi helyzete származása semmilyen hátrányos megkülönböztetést nem eredményezhet. A felnőttek minden döntésükkel a gyermek mindenekelőtt álló érdekeit tartják szem előtt, biztosítva minden gyermek

számára az egyéni hozzáfért. Nevelésünk befogadó, egyrészt a család nevelő munkáját folytatja, másrészt figyelembe veszi a gyermek fejlettségi szintjét. Szeretnénk, ha a gyermekek az óvodáskor végére testileg, lelkileg fejlett, megfelelő ismeretekkel rendelkező további ismeretek befogadására nyitott, szociálisan egészségesen fejlődő, vidám, kiegyensúlyozott gyermekké válnának, akik képesek rácsodálkozni a teremtett világ szépségeire, az emberi környezetben megmutatkozó szépre és jóra, tisztelik, megőrzik, megbecsülik azt. Feladatunknak tekintjük óvodánkban, hogy az egészséges családkép kialakítását, melyben édesapáknak, édesanyáknak, nagyszülőknek, testvéreknek Istentől rendelt kötelességük és feladatuk van.

Feladataink:

- keresztény szemlélet hasssa át az óvodai nevelés pedagógiai alapelveit
- az óvodai nevelés gyermekközpontú, az egész személyiséget fejleszti a megfelelő személyi és tárgyi környezettel
 - vallási neveléssel, keresztény értékek hordozásával megismertetésével
 - egészséges életmód alakításával, a testi lelki szükségletek kielégítésével
 - az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi neveléssel
 - anyanyelvi neveléssel
 - egyéni készségeknek és képességeknek megfelelő, tevékenységbe ágyazott értelmi fejlesztéssel, figyelembe véve a gyermek adottságait és az éres sajátos törvényszerűségeit is

2.2. Katolikus óvodakép

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család.

Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere személyi és tárgyi, valamint pedagógiai környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvodában, miközben az teljesíti a funkcióit (óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő), a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

Az óvodai nevelés célja az, hogy elősegítse az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is).

Az óvodai nevelésben alapelv, hogy:

- a gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi;
- a nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását;
- az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Az óvodai nevelés az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodik: a gyermeki szükségletek kielégítéséről, az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről; a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról; a gyermeki közösségben végezhető sokszínű - az életkorak és fejlettségnek megfelelő - tevékenységekről, különös tekintettel a mással nem helyettesíthető játékról; e tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltség tartalmakról, emberi értékek közvetítéséről; a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről.

- A felekezeti, illetve egyházi óvodai nevelésben szükséges, hogy az intézmény teljes szellemisége biztosítsa a hit megélésének lehetőségét a nevelési és tanulási folyamatokban.
- A nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, a nemzeti identitás erősítését, a nemzeti hagyományok átörökítését, nemzetiségi gyermekek nyelvi nevelését és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.
- A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.

A hitre nevelés nem annyira szavakkal történik, mint inkább személyes példaadással, ahogyan a hétköznapiakban viselkedünk, gondolkodunk, közös imával, a keresztény hit alapvető ismereteinek

közvetítésével. A szülőkkel elismerve a családi nevelés elsőbbségét-egymást segítő tartalmában gazdag kapcsolatot működtetünk. Óvodánk nyitott, a szülők számára biztosítjuk, hogy a számukra szervezett programjaink által betekinthesse a gyermekek óvodai életébe. Családias, érzelmi biztonságot nyújtó, derűs, szeretetteljes óvodai légkörben, katolikus lelkiülettel várjuk a hozzánk érkező gyermekeket, akiket hívó óvodapedagógusok és dajkák vesznek körül szeretetükkel. A testi, lelki szociális és értelmi képességek egyéni és életkorspecifikusak. Külön gondot fordítunk a környezetünkben népi kultúránk népi hagyományainak megjelenítésére. Az intézmény teljes katolikus valláson alapuló a hit megélésének lehetősége biztosított a nevelési és tanulási folyamatokban. A nemzetiséghez tartozó gyermekeknek biztosított az önazonosság megőrzése, a nemzeti identitás erősítése, a nemzeti hagyományok átörökítése, a nemzeti gyerekek nyelvi nevelése és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetősége. A gyermekek személyiségének kiteljesedése érdekében minden nap feladatunk a szabad játék biztosítása, melyen keresztül az életkorukhoz és egyéni képességeikhez igazodó, megfelelő műveltség tartalmakat közvetítjük. Az óvodai nevelés célja, hogy elősegítse az óvodás korú gyermek sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakoztatását, hátrányok csökkentését az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek biztosított az önazonosság megőrzése, ápolása, erősítése, társadalmi integrálása.

2.3. Óvoda arculata

Óvodánk védőszentje Szent Gellért püspök, vértanú, aki népünk kereszténnyé válásának kezdetén vezérelte hozzánk Isten, hogy Imre herceg nevelőjeként, remeteként püspökként és vértanúként szolgálja Istent a magyarság krisztusi hitre térését. Óvodai nevelésünkben alapul, hogy a gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi. Keresztény alapokon nyugvó nevelésünk a gyermek személyiségéhez igazodik, lehetővé teszi és segíti a gyermekek személyiségfejlődését, melynek során képessé válnak a hit befogadására, megváltozik a viszonyuk saját magukhoz, kapcsolódásuk a másik emberhez, kapcsolódásuk a természeti tárgyi környezethez, valamint a gyermek egyéni képességeinek kibontakozását.

A katolikus óvodai nevelésben megjelenő értékek

- a gyermek egészséges fejlődéshez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi feltételek biztosítása
- a gyermeki személyiség tisztelete, elfogadása, a szeretet megbecsülés és bizalom légköre
- a keresztény pedagógia megjelenése a gyermek személyiségének alakításához
- testi, szociális és az értelmi képességek egyéni életkor-specifikus alakítása
- a gyermeki közösségben végezhető sokszínű, életkorak és fejlettségnek megfelelő tevékenységek biztosítása, különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető játékra
- a játékban, és a tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltség tartalmak emberi értékek közvetítése

3. A KATOLIKUS ÓVODA HELYI NEVELÉSI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLKITŰZÉSEI

3.1. Az óvodai nevelés általános feladatai

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki és értelmi fejlesztése. Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása,
- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés,
- az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

3.1.1. Az egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű. Ezen belül az óvodai nevelés feladata:

- a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- a gyermeki testi képességek fejlődésének segítése;
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése;

- az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telített zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;
- életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához;
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése;
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása;
- megfelelő szakemberek bevonásával - a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve - speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki és értelmi nevelési feladatok ellátása.

Az óvodapedagógusok feladata az egészséges életmód alakításában

- a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése,
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése,
- a gyermeki testi képességek fejlődésének segítése,
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése,
- az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telített zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása:
- életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Életvezetési készségeken alapuló nevelés
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása
 - a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása
 - megfelelő szakemberek bevonásával- a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása
- étkezési kultúra alakítása, bőséges ivóvíz fogyasztására nevelés
- tartózkodás és tevékenykedtetés a szabadban
- pihenés feltételeinek megteremtése
- higiénikus szabályok szokások alakítása

A gyermek várható fejlettsége óvodáskor végére

- Kialakul a testápolás és tisztaság iránti igény
- Harmonikus összerendezett lesz a mozgása
- Kulturáltan étkezik, evőeszközöket rendeltetés szerűen használja
- Önállóan fogat mosnak, fésülködnek, zsebkendőt használnak
- Tudatosul bennük a WC használata utáni, étkezések előtti kézmosás
- Önállóan öltözködnek, cipőt kötnek

3.1.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az óvoda családias, bizalmat közvetítő, szeretetteljes légköre ösztönöz, és hatással van a gyermek érzelmi kötődésének alakulására.

Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága a magatartásának érzelmi vezéreltsége. Elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül. Mindezt szükséges, hogy

- a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások ériék;
- a gyermek és az óvoda alkalmazottai, a gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze;
- az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező törekvéseinek;
- az óvoda nevelje a gyermeket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól.

A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokás- és normarendszerének megalapozása.

Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhöz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modellértékű szerepet tölt be.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

Az érzelmi és erkölcsi nevelés tartalmazza azokat a szociális érzelmeket, közös célokat, amelyeket tevékenységek, élmények útján alakítunk ki. Ennek során a gyermekek megtanulják önmaguk és a különbségek elfogadását, tiszteletét és megbecsülését. Az óvodai élet segíti a gyermek erkölcsi tulajdonságainak és akaratának fejlődését, a szokás- normarendszerének megalapozását. A gyermek elsajátítja az önfegyelmet, figyelmet, udvariasságot, formálja igazságérzetét. Az esztétikai élményeken keresztül formálói vagyunk a gyermekek esztétikai értékítéletének, szép iránti igényének, a természetes anyagokhoz való kötődésének. Az intellektuális érzelmek (funkcióöröm, sikerélmény, önbizalom, a dicséret és kudarc hatása) kialakításával segítjük az érdeklődés felkeltését, a tanulási vágy kialakulását. Hagyományink ápolása, a szülőföldünkhöz való kötődés, a hazaszeretet, nemzeti identitástudat, a kulturális értékek megalapozása fontos része az érzelmi nevelésünknek. A gyermeket meg tanítjuk arra, hogy rácsodálkozzon a természetben, és emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindezek megbecsülésére. A gyermekek magatartás formálásában fontos, hogy az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modellértékű szerepet töltsön be.

Az egyházi és világi ünnepek megélése és átélése is érzelmi életünket gazdagítja. A közösségi nevelés tartalmazza a szocializálódáshoz szükséges erkölcsi, akarat tulajdonságok megalapozását (önzetlenség, tapintat, figyelmesség, tolerancia, megbocsátás). Segíti a gyermekek egymáshoz és a közösségi szokásokhoz, szabályokhoz való alkalmazkodást.

Óvodapedagógusok feladatai az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelésben

Mindezt szükséges, hogy az óvoda családias, bizalmat közvetítő, szeretetteljes légköre ösztönözze és hatással legyen a gyermek érzelmi kötődésének alakulására.

Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága magatartásának érzelmi vezéreltsége.

- a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érik;
- érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör megteremtése fontos
- az óvoda alkalmazottai és a gyermek, a gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze;
- az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, én tudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező törekvéseinek;
- az óvoda nevelje a gyermeket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól.
- A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokás és normarendszerének megalapozása.
- Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.
- A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modellértékű szerepet tölt be.
- Értékorientált nevelésen belül a hit tartalmának átadása, legerősebb nevelő hatása személyes példaadással.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

A gyermek várható fejlettsége óvodáskor végére

- Alkalmazkodnak a csoportban és az óvodában alakult szokásokhoz, részt vesznek a közös tevékenységekben
- Társaikat segítik, toleránsak
- Kialakul az önfegyelm, szabálytudat, feladattudat, reális értékelésítéletük
- Kötődnek az óvodához, felnőttekhez, baráti kapcsolatok alakulnak ki
- Ismeri tágabb környezetét, keresztény kulturális értékeket

3.1.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása - beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel - az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.

Az óvodai nevelés a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára - mint életkori sajátosságra -, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosít a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

Az értelmi nevelés további feladatai: egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás - alkotóképesség - fejlesztése. Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

Cél:

Anyanyelvi nevelés komplex feladat, amely a nevelési folyamat egészében jelen van, áthatja az egész napi óvodai életet, valamennyi óvodai tevékenység keretében megvalósítandó terület. Fontos a spontán kommunikációs helyzetek kihasználása anyanyelvi játékok alkalmazásával, mely segítséget ad a beszédértésben, beszédkedv felkeltésében, beszédhallásban, a helyes beszédtechnikában, a kognitív képességek fejlesztésében. A gyermek számára mintaeértékű a felnőttek beszéde, beszéd kultúrája, ezért fontos, hogy egyszerű érthető legyen. Értelmi képességek fejlesztése elsősorban játék közben, játékban, tevékenységek közben történik. A nevelési folyamat egésze alkalmas arra, hogy spontán vagy irányított módon a gyermek értelmi képességei fejlődjenek. Az értelmi nevelés alapja a gondolkodás és annak anyanyelven történő kifejezése.

Óvodapedagógus feladata az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósításában

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat.

Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása

- beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel
- az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van.
- Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.
- Az óvodai nevelés a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára – mint életkori sajátosságra –, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosít a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.
- Az értelmi nevelés további feladatai: egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás – alkotóképesség – fejlesztése. Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző.

A gyermek várható fejlettsége óvodáskor végére

- Beszédük folyamatos, logikus
- Gondolataikat, élményeiket anyanyelv szabályainak figyelembevételével mondják el
- Kialakul beszédfigyelmük
- Viselkedésben tükröződnek az udvarias viselkedés szabályai
- Változatos tevékenységeken keresztül kialakul az érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás-alkotóképességük

3.1.4. A hitre nevelés erősítése

Cél:

A hit isten ajándéka, ami a szívünkben kell, hogy eredjen. A katolikus pedagógusnak az a feladata példát kell adnia életével, tetteivel, szavaival, hitelességét meg kell őrizni.

Óvodapedagógus feladata a hitre nevelés erősítésében

- Isten szeretetének megvilágítása a gyermekben:
- a keresztyén családi nevelés folytatásaként a katolikus értékek erősítése és kiegészítése, valamint közvetítése a gyermek által a családba:

- a katolikus hitélet megtapasztalása az óvodai élet során;
- a katolikus vallási élet eszközei: Egyház, egyházi év liturgia, szentek tisztelete,
- a teremtett világra való rácsodálkozás képességének kialakítása, fejlesztése (öröm, hála, megbecsülés, védelem, óvás, felelősség, stb).
- katolikus értékek közvetítése erősítése a gyermekekben és általa a családban- bevonjuk a családokat az óvoda hitéleti programjaiba, ünnepeibe
- keresztény közösség életbe való bevezetés, helyes viselkedés megtanítása a templomban

A hitre nevelés áthatja az óvoda életét

- mindennapi lelki percek során történő beszélgetések, elmélkedések
- étkezések előtti, pihenés előtti imákkal
- szabad játékban Isten szeretetének megsejtetésével
- egyházi liturgikus ünnepek megünneplésével

Alapelvünk

- Katolikus nevelésünk alapja és középpontja maga Krisztus, a keresztény nevelésnek abban kell segítenie a gyermekeket, hogy megérjenek a szabadság felelős megélésére, érzékük legyen az igazi értékek iránt.
- A gyermek személyiségét tisztelet, szeretet, elfogadás, megbecsülés és bizalom övezze.
- Az alapvető emberi-, gyermeki és szabadságjogok érvényesítése.
- A nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermekek személyiségéhez a keresztény értékrendhez kell igazodni, a gyermekek jogainak és kötelességeinek figyelembevételével, melyek hozzásegítik őket az erkölcsi normák betartásához.
- A nevelés biztosítja inkluzív szemlélettel, gyermekközpontú attitűddel, érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkörrel az óvodás gyermek számára a mással nem helyettesíthető, szabad játékot. E tevékenységen keresztül lehetővé válik a gyermek sokoldalú, harmonikus fejlesztése, a gyermeki személyiség kibontakoztatása, testi, szociális és értelmi képességének egyéni és életkori sajátosságával specifikus alakítása, a hátrányok kiegyenlítése, kompenzálása és az esélyegyenlőség biztosítása. - Cselekvő tapasztalat és élmények biztosítása.
- Megtanítjuk valamennyi gyermekünk számára a teremtett világra való rácsodálkozás képességét, ez nem más, mint az öröm, a hála, a megbecsülés és a védelem
- A nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozó, valamint a migráns gyermekek önazonosságának megőrzése, ápolása, erősítése, társadalmi integrálása.
- Az SNI gyerekek részére olyan feltételrendszer biztosítása, amely figyelembe veszi a tünetek változatosságát, az egyéni teherbíró képességet, a speciális nevelési szükségleteket, a harmonikus személyiségfejlesztést, a testi, szociális, értelmi érettség kialakítását.
- Az óvoda és iskola közötti átmenet sikeressége érdekében fejlesztjük a beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonásokat. Nevelésünkben kiemelt helyen kezeljük a megfelelő szokások és szabályok kialakítását. - A dicséretet, a buzdítást, pozitív megerősítést, a megfelelő elismerést előtérbe helyezzük.
- Együttműködő kapcsolatunkat a szülőkkel, helyi egyházi közösségekkel, városunk oktatási intézményeivel ápoljuk

3.1.5. Az óvodai nevelés célja

- Keresztény hit befogadására való képesség feltételeinek kialakítása, a keresztény erkölcsi értékek elmélyítése, hogy műveltebb emberekké, gazdagabb (szépre, jóra fogékony) személyiségű, Istent és embertársait szerető, felelős, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak.
- Liturgikus és nemzeti ünnepek közös megünneplése, a magyarságtudat erősítése. - Gyermekközpontú, befogadó, védelmező, érzelmi biztonságot nyújtó derűs óvodai légkör megteremtése, óvó – védő, szociális, nevelő – személyiségfejlesztő funkció alkalmazása.
- Egész személyiség kibontakoztatása, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek.

- Elősegítse az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, kompetenciák kialakítását, a hátrányok kiegyenlítését, a testi, szociális és az értelmi képességek, egyéni és életkor-specifikus sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermek ellátását is).
- Örömeire és szeretetre nyitott, érzélem gazdag autonóm személyiség kibontakoztatása a gyermekekben.
- Hazájukat elhagyni kényszerülő családok (migráns) gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítani az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.
- A gyermeki közösségben végezhető sokszínű – az életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységek biztosítása különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető szabad játékra, ahol Isten szeretetének megsejtetését észrevétlenül sajátítják el.
- Együttműködő kapcsolatunkat a szülőkkel, helyi egyházi közösségekkel, városunk oktatási intézményeivel tovább erősíteni.
- Környezettudatos magatartásforma kialakítása, a teremtet világához való érzékenyebb és tudatosabb felelősségvállalás érdekében, mozgásszeretet megalapozása, hogy felnőtt korban alapvető igényévé váljon az egészséges életmód.

4.A KATOLIKUS ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

4.1.Személyi feltételek

Az óvodában a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll.

Az óvodában a nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modell, mintát jelent a gyermek számára.

Az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez.

A sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztése speciálisan képzett szakember közreműködését igényli.

A felekezeti, illetve egyházi óvodák munkatársai számára meghatározó a lelkiség szerinti bánásmód, nevelés- és műveltség tartalom biztosítása.

A nemzetiséghez tartozó gyermekeket is nevelő óvodában dolgozóknak feladatuk, hogy megvalósítsák a nemzetiségi óvodai nevelés célkitűzéseit.

A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeit a nevelő óvodában dolgozóknak feladatuk lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

A keresztény óvodapedagógus és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak viszonya az egyházhoz, nemzethez, hazához, embertársakhoz, szakmához, óvodához, munkatársakhoz, családokhoz, a gyermekek szüleikhez, a gyermekekhez meghatározó. Ezeket a keresztény értékeket képviselve életünk a gyermekek számára követendő mintává, modellé válik. Az óvodai nevelőmunka középpontjában a gyermek áll. A nevelőmunka középpontjában a gyermek áll, kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége, elfogadó, segítő, támogató attitűdje modell, mintát jelent a gyermek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában jelen van, ez fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez. A sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztése speciálisan képzett szakember közreműködését segíti. A felekezeti, illetve egyházi óvodák dolgozói számára a lelkiség szerinti bánásmód meghatározó, a nevelés és- művelség tartalom biztosítása. A nemzetiséghez tartozó gyermekeket is nevelő óvodában dolgozóknak feladatuk, hogy megvalósítsák a nemzetiségi óvodai nevelés célkitűzéseit. A migráns gyermekeket is nevelő, óvodánkban dolgozóknak feladatuk lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét. A hazájukat elhagyni kényszerülő (migráns) gyermekek nevelésével kapcsolatos feladatunk, hogy: lehetőséget tudjunk teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerjék és tiszteletben tartsák egymás kultúráját és szokásait. Figyelembe vesszük a gyermeki esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód biztosításának követelményét. A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztéséhez speciálisan képzett szakemberek közreműködését vesszük igénybe

4.2. Tárgyi feltételek

Óvodánk helyi pedagógiai programjának megvalósításához szükséges eszközeit és berendezéseit a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendeletben foglaltak szerint biztosítja a fenntartó. Óvodánk épülete, udvara megfelelően szolgálja a gyermekek biztonságos óvodai életét. Fontos számunkra, hogy a környezet rendezettséget, nyugalmat, harmóniát sugározzon. Az óvodánkban 8 csoportszoba, minden csoportszobához tartozik mosdó és öltöző helyiség. A mosdók és öltözők balesetmentes, otthonos környezetet, családias hangulatot biztosít. A megfelelő környezet kialakításához hozzájárulunk azzal, hogy esztétikus berendezési tárgyakkal, díszítő elemekkel próbáljuk hangulatossabbá tenni óvodai életüket. Az óvoda berendezését oly módon alakítottuk ki, hogy szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, a baleset megelőzését, megfeleljen változó testméreteiknek, biztosítsa egészségük megőrzését, fejlődését. Eszközeink segítik a gyermekek mozgás- és játékgigényének kielégítését, melyhez elegendő helyet és lehetőséget is biztosítunk. A csoportszoba díszítése, valamint a tárgyi jelek mértéktartóan és igényesen tükrözik a vallásos jelleget. A csoportszoba felszerelését és játékszerait úgy válogatjuk meg, hogy az a gyermekek igényeit szolgálja. A csoportszoba kialakítása az óvónők személyiségét, a neveléssel kapcsolatos tudatosságát fejezi ki. A színek, a formák harmóniája az esztétikai igény belsővé válását segítik. A berendezések alakíthatósága a gyermek kreativitását fejleszti. A játékeszközök a gyermekek fejlődéséhez, tevékenységéhez igazodnak. A gyermekek által használt tárgyi eszközöket, felszereléseket számukra hozzáférhető módon és biztonságukra figyelemmel helyeztük el. Felszereltségünk folyamatos ellenőrzése és karbantartása a balesetmegelőzést szolgálja. A gyermekek által használt eszközök biztonságosak, annak folyamatos fenntartására figyelünk. Szakmai eszközeink folyamatos bővítésénél arra törekszünk, hogy pedagógiai munkánk minősége minél magasabb szintű legyen. Az óvoda udvara az egészséges életmódra nevelés egyik legfontosabb színtere. Udvarunk kialakítása, felszereltsége a gyermekek sokféle tevékenységét szolgálja. A gyermekek szabad mozgását, változatos tevékenységét megfelelő felszerelési tárgyak, eszközök biztosítják. Az óvoda biztosítja egyidejűleg megfelelő munkakörnyezetet az óvodai munkatársaknak, és lehetőséget teremt a szülők fogadására.

4.3. Az óvodai élet megszervezése

Az óvodai nevelés a katolikus óvodáinkban csak a fenntartó által jóváhagyott pedagógiai program alapján történhet és a gyermek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.

- A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5-35 perces) csoportos tevékenységek tervezésével, szervezésével valósulnak meg.
- A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyerekeknek. A napirendet a folyamatosság és rugalmasság jellemzi, igazodik a gyermekek motiváltságához, aktivitásához és a változó környezethez. A tevékenységek között harmonikus arányok kialakításával biztosítjuk a játék kitüntetett szerepét. A napi és hetirendet a gyermekcsoportok óvodapedagógusai alakítják ki.
- Kiemelt szerepe van a gondozásnak az óvodai élet megszervezésében. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a nevelést és gondozást a segítő munkatársakkal.
- Az óvodai élet megszervezése során törekszünk a személyes interakciókra, élőszavas mese és közösségi játékelmény biztosításával.
- Az óvodai nevelés tervezése, valamint a gyermekek megismerése és fejlesztése feladatunk, a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják. Az óvodai nevelés a jóváhagyott pedagógiai program alapján valósul meg, és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezzük meg. Az óvodapedagógus feltétlen jelenlétével és közreműködésével.
- A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz, képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az iskola előkészítő csoportban naponta

összesen 45 perces időkeretben, feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – külön térben szervezett-iskolai- előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.

- A tanköteles korú, de az óvodában nevelkedő gyermekeket az iskola előkészítő alkalmazása során a 6.ik pontban tanköteles korukat megelőző nevelési évben járónak tekintjük.
- A gyermekek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő programban.
- a gyermekek fejlődésnek vizsgálata céljából a tanköteles kor betöltésekor nevelési évben diagnosztikus mérési rendszer alkalmazható.

Heti rend és a napirend kialakításánál az alábbi szempontokat vesszük figyelembe

- Pedagógiai céljai összhangban állnak az országos nevelés alapprogramjával
- figyelembe vesszük a gyermekek életkori sajátosságait, testi, szellemi szükségleteit a helyes életritmus megteremtését
- megfelelő időtartamú, párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységeket tervezünk, melyek harmonikus arányban állnak egymással

4.3.1.Heti rend

Nincs meghatározott napja a különböző főbb tevékenységi formáknak (a gyermekek spontán érdeklődése alapján vagy a gyermekek, illetve az egy csoportban dolgozó óvodapedagógusok módszertani szabadságának megvalósulásával), játékba ágyazottan, komplex módon történik a témakörök feldolgozása. A gyermeknek megadjuk a lehetőséget, hogy a megkezdett témát, tevékenységet kedvük szerint folytathassák. Mozgásos játékokra a hét minden napján gondot fordítunk. Heti egy alkalommal az óvoda tornatermét használjuk. A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek szükségleteihez. Kialakításakor fontos szempontként vettük figyelembe a játék kitüntetett szerepét. Tapasztalataink alapján úgy döntöttünk, hogy állandó és meghatározott legyen az étkezések elvégzésére biztosított időkeret csoportonként. A gyermekek gondozása is hangsúlyos nevelésünkben, mert ebben a folyamatban az érzelmi kötődés nagymértékű, szeretettel nevelünk, biztatással, apró segítséggel fejlesztjük a gyermeki önállóságot, valamint sokat dicsérünk, együttműködve valamennyi munkatárssal. Elengedhetetlennek tartjuk a téli időszakban is a szabad levegőn végzett rendszeres testmozgást.

4.3.2.Napirend

Napirendünkben a keresztyén szokásokat figyelembe véve, keresztyén értékrendünknek megfelelő tevékenység formát is tervezünk.

A fő időpontok az étkezések, az alvás, közös imádság, ezen kívül amennyire lehetséges a mindennapi mozgás és a levegőzés azonos időben ismétlődnek. A többi tevékenységet rugalmasan építjük köréjük, amelyet a csoport óvónői terveznek.

A rendszeresen visszatérő ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermekben.

A napirendet a rugalmasság jellemzi. A stabil pontokat, a rendszerességet az azonos időpontban visszatérő tevékenységek jelentik. A napirendben a közös étkezések megszervezésére törekszünk a közös étkezési szokások kialakítása, gyakoroltatása a családokban megszokott étkezési kultúra figyelembevételével.

A napirendünk biztosítja a gyermekek gazdag, változatos tevékenységét, az aktív és passzív pihenés életkornak és egyéni szükségletének megfelelő váltakozását, amely alkalmazkodik az évszakokhoz egyéb aktualitásokhoz, természeti hatások így együttesen szolgálják a gyermekek harmonikus sokoldalú fejlődését. Mindennapjainkban a gondozásnak kiemelt szerepe van a gyermekek önállóságának kialakításának segítségével, együttműködve a gondozást segítő dajkákkal, óvodapedagógusokkal.

Az egész nap folyamán harmóniát, érzelmi biztonságot, elfogadó légkört teremtünk.

A teljes nyitvatartás idejében, a gyermekekkel történő foglalkozások mindegyikét óvodapedagógus irányítja. Mindennapjainkban a gondozásnak kiemelt szerepe van a gyermekek önállóságának kialakításának segítségével, együttműködve a gondozást segítő dajkákkal, óvodapedagógusokkal.

Napirend

6.30-7.30	Összevont csoportban gyermekek fogadása, szabad játék
7.30-11.30	Szabadjáték, párhuzamosan végezhető differenciált tevékenységek tervezése és szervezése a nevelési program szellemében. Csendes percek, gyertyagyújtás, erkölcsi nevelés a hitre neveléshez kapcsolódóan. Mindennapos frissítő mozgás, fejlesztő játékok. Gondozási feladatok. Tízóraizás.
11.30-12.15.	Gondozási feladatok – mosdózás, öltözködés. Udvari játék, szabad levegőn történő mozgás, élménygyűjtő séta, egyéb intézményen kívüli program, szélsőséges időjárás esetén mozgás az épületben, csoportszobai szabadjáték.
11.00-13.00	Gondozási feladatok – öltözködés, mosdózás. Ebéd a csoportok napi ritmusa szerint (életkori sajátosságok figyelembevételével)
12.00-15.00	Gondozási feladatok – mosdózás, fogmosás-készülődés a pihenéshez Pihenés, alvás a gyermekek fejlettségét és életkorát figyelembe véve
14.20-16.00	Folyamatos ébredés, gondozási feladatok, uzsonna.
16.00-17.00	Szabad játék, gyermekek hazaadása. Játék, párhuzamosan végezhető tevékenység a szülők érkezéséig.

Tevékenységek javasolt szervezeti formái		
Tervezett tevékenységek	Párhuzamosan is végezhető differenciált tevékenységek	Kompetenciák, tehetség segítés, fejlesztés,
Hitre nevelés Mozgás Mozgásos játék (mindennapos mozgás)	Játék Verselés, mesélés Ének, zene, énekes játék, gyermektánc Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka, Mozgás A külső világ tevékeny megismerése, matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése Munka jellegű tevékenységek Részképességek fejlesztése egyéni formában	Zeneovi Népi tánc Szöszmötölő Laszti-pajti

A szervezett tanulás nevelési év végére elérendő időkeretei korcsoportonként								
Életkor	Hitre nevelés	Verselés mesélés	Ének, zene énekes játék, gyermek tánc	Rajzolás festés mintázás kézimunka	Mozgás, mozgásos játékok	Minden napos mozgás	Külső világ tevékeny megismerése matematikai tartalmú	A mesélés mindennap megjelenik a csoportok életében.
3-4 évesek	Napi 10'	Heti 5-10'	Heti 5-10'	Heti 5-10'	Heti 5-10'	Minden nap 5-10'	Heti 5-10'	
4-5 évesek	Napi 15'	Heti 15-20'	Heti 15-20'	Heti 15-20'	Heti 15-20'	Minden nap 15-20'	Heti 15-20'	
6-7 évesek	Napi 45'	Napi 45'	Napi 45'	Napi 45'	Napi 45'	Minden nap 10'	Napi 45'	
Az óvodai csoportok javasolt nyári napirendje								
Időtartam		Napirendi tevékenységek						
6.30-11.30		- Gyermekek érkezése, játék a csoportba - Játék az udvaron, szabadon folytatott tevékenységek - Gondozási feladatok, (tisztálkodás, tizórai) - Játék az udvaron, képességfejlesztő játékok						
11.30-15.00		- Gondozási feladatok (tisztálkodás, ebéd előtti készülétek) - Étkezés előtti ima, ebéd - Testápolás (fogmosás, tisztálkodás) - Pihenés előtti mese, ének, zenehallgatás						
15.00-17.00		- Ébredés, gondozási feladatok (tisztálkodás, uzsonna, öltözködés) - Szabad játék az udvaron						

A nyári időszakban is fontos, hogy az óvodai életet olyan tartalommal töltsük meg, amely bár egy kicsit eltér a megszokottól, mégis színes, változatos és élményekkel teli. Ebben az időszakban több időt tartózkodunk a szabadban, reggel jó idő esetén az udvaron gyülekezünk, igyekezünk kihasználni az udvar adta lehetőségeket. A napirend alakításával lehetőséget biztosítunk arra, hogy a gyermekek jól szervezeten tölthessék mindennapjaikat. A nyár folyamán az óvodapedagógusok és dajka nénik feladata az egészséges életmód feltételeinek megteremtése, rugalmasan, változó körülmények között is. Feladatuk a kulturált étkezési szokásainak elmélyítése, gyakorlása. A lehető legtöbb időt a szabadban töltjük, kihasználva a levegő és kinti élet sokoldalú hatását. Rossz idő és magas UV sugárzás esetén a csoportszobában vagyunk. A gyermekek nyáron is igényük, kedvük szerint tevékenykedhetnek, játszhatnak. A nyáron nyári tevékenységeket tervezünk nekik, természetesen, aki szeretne, csak az vesz részt benne. Zenés és vitamin tornát szervezünk a szabad levegőn, a testedzésre és a természetes mozgásigény kielésére a nyár számtalan lehetőségeit kihasználjuk. Játsszhatnak természetes anyagokkal, sarazhatnak, buborékot fújhatnak. Védekezünk a leégés ellen, igyekezünk a napfény jótékony hatását egészség károsítás nélkül kihasználni, ezért 10.30-tól már árnyékban,

vagy a csoportszobákban tartózkodunk. Törekszünk a mindennapi mese hallgatásra, alkalmanként éneklésre, mondókázásra.

Az Alapító Okiratban meghatározott óvodai nyitvatartási figyelembevételével!

4.3.3.A csoportok szervezése

A gyermekcsoportok kialakításánál az óvodánkban a gyermekek életkorát vesszük figyelembe. Ennek alapján homogén, azaz kis, középső és nagycsoportjaink vannak. A csoportszervezést azonban rugalmasan végezzük, hisz amennyiben a hozzánk jelentkező gyermekek életkori megoszlása szükségessé teszi részben osztott, azaz kis-középső, illetve középső-nagy csoportokat is indítunk. Nevelőtestületünk az alábbi szempontokat figyelembe véve döntött az osztott, illetve részben osztott csoportok szervezése mellett:

- a közel azonos korú gyermekek életritmusa, érdeklődése, terhelhetősége közel azonos képet mutat (természetesen lehetnek, vannak jelentős eltérések, de ezeket a szükséges fejlesztéssel kompenzáljuk),
- a gyermek fejlődését jól szolgáló kortársi csoporthatások ebben a szervezési formában jobban érvényesülnek,
- a szülők döntő többsége a csoportszervezésnek ezt a módját várja tőlünk

5.A SZÜLŐ A GYERMEK A PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSI FORMÁI

Mivel célunk a partner központú óvoda megteremtése, ezért célunk a szülők részt vállaljanak az óvoda életének formálásában. A szülő- gyermek-pedagógus kapcsolatának az őszinteség kölcsönös bizalom és megbecsülésen kell alapulnia.

Gyermek-óvodapedagógus

A pedagógus napi szinten kapcsolatban van a gyermekkel. Figyeli a gyermekek beilleszkedését a csoportba, társakhoz való viszonyukat, érzelmeiket, szükségleteiket érdeklődésüket.

A gyermek-pedagógus kapcsolattartás módja

- óvodai játék, tevékenység során
- fejlesztés, felzárkóztatás, tehetséggondozás során
- ünnepek, rendezvények, óvodai programok alkalmával
- közös kirándulásokon
- egyházi rendezvényeken

Szülő-pedagógus kapcsolattartás formái

- szülői értekezlet
- fogadóóra
- nyílt napok
- családlátogatás
- közösségi oldalak
- emailben
- telefonon

Együttműködés megvalósulásának formái

Szülői értekezletek

Célja: közös feladatok célok megtervezése, programok időpontok megbeszélése, problémák megvitatása

Fogadóóra:

Célja: nevelési évben két alkalommal, a gyermek fejlődésével kapcsolatos tudnivalók a szülők tájékoztatása, egyéni beszélgetés keretében. Rendkívüli fogadóórát mind szülő-mind pedagógus kérvenyezhetheti.

Nyílt napok:

Célja: a szülők betekintést nyerhetnek óvodai életünkben a nevelési év folyamán, melynek időpontjai a munkatervbe kerülnek rögzítésre. A beiratkozott gyermekeknek és családjaiknak minden évben augusztus végén ismerkedő napot tartunk.

Családlátogatás: az újonnan érkező gyermekek részére, vagy esetleges problémák alkalmával történik

Célja: a gyermek családi hátterének körülményeinek megismerése

Szülői Közösség

Célja: az óvodába járó gyermekek szüleinek érdekképviselője. Jogkörét az intézményi SZMSZ szabályozza. Munkájukat a nevelési évre szóló Munkaterv szabályozza. Kapcsolatot tartanak a csoportos óvodapedagógusokkal.

Pedagógus-pedagógus együttműködésének formái:

- nevelőtestületi értekezletek
- munkaközösségi értekezletek
- óvodai rendezvények
- továbbképzések
- egyházmegyei lelki napok
- városi rendezvények
- szülői értekezletek
- nyílt napok

6.AZ ÓVODA KAPCSOLATAI

Család-óvoda

Az óvodapedagógus a kapcsolattartás során figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait. Az együttműködés során érvényesíti az intervenció gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

A katolikus óvodánkban az óvodapedagógusok, szülők, gyermekek együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei:

- kiemelt fontosságú a szülőkkel való szoros kapcsolattartás, evangelizálás,
- a családlátogatás, a gyermek otthoni környezetének megismerése,
- a fogadóóra, a megbeszélések a gyermek fejlődésének a szülővel való együttes nyomon követését szolgálja,
- internetes kapcsolattartás honlapon, elektronikus levelezésen keresztül,
- szülői értekezletek szervezése,
- szülői közösség működésének segítése,
- játszónapok, nyílt napok szervezése, közös kulturális programok, kirándulások szervezése, hitéleti programok biztosítása
- közös szentmisén való részvétel,
- az óvodát népszerűsítő egyedi programok megvalósítása.

Óvoda kapcsolatai

- Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt biztosítja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való szoros együttműködés. Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magukban foglalják azokat a lehetőségeket, amelyeket az óvoda, illetve a család teremt meg. Az óvoda által és a családdal közösen szervezett események, ünnepek családi hangulat kialakításával -a felnőttel és a gyermekek közös tevékenységével is- kifejezik az örömteli érzelmi állapotot. Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, az együttműködés során érvényesíti a családközpontú intervenciós gyakorlatot, azaz a segítség nyújtás családhoz illesztett megoldásait.

Kapcsolat az óvodába lépés előtti intézményekkel:

- a Gíróka bölcsődével

Kapcsolat az óvodai élet során:

- az intézmény fenntartójával,
- Szent Gellért Katolikus Általános Iskolával
- a társintézményekkel, más történelmi egyházak által fenntartott intézményekkel
- a Gyermekjóléti Szolgálattal, Gyermek- és Családsegítő Központtal,
- az Önkormányzat szociális ügyintézőjével,
- a katolikus iskola gyermekvédelmi felelőssével
- a Pedagógiai Szakszolgálat intézményeivel, utazó gyógypedagógussal, logopédiai szolgálattal,
- a Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal,
- a Kormány hivatalokkal,
- a Máltai Szeretetszolgálat helyi csoportjával
- Római Katolikus Plébániával
- az egészségügyi szervezetekkel, védőnővel, gyermekorvosokkal, fogorvossal, üzemorvossal
- munkavédelmi felelőssel
- a helyi önkormányzat oktatási és művelődési irodájával
- helyi tűz- és rendészeti szervek
- Helyi művészeti intézményekkel (zeneiskola)
- Közművelődési intézményekkel: könyvtár, múzeum, kulturális központ)
- KAPI
- Helyi televízió, újság,
- egyházi intézményekkel
- nemzetiségi önkormányzatokkal
- Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei között, az oktatási tér kialakítása- külföldi magyar óvodákkal való együttműködésre- ha van rá lehetőség akkor szakmai kapcsolatot tartunk fenn.

Kapcsolat az óvodai élet után.

- Szent Gellért Katolikus Általános Iskolával

Nevelőkkel kapcsolatos hagyományok

- házi bemutatók szervezése
- továbbképzéseken szerzett ismeretek átadása
- lelki gyakorlatok
- közös karácsonyi ünnepségek megszervezése
- kirándulások

6.1. Óvoda hagyományai ünnepei

Az egyházi év jeles napjai óvodánkban:

Szeptember

- Óvodánk védőszentje: Szent Gellért ünnepe

Október

- Assisi Szent Ferenc – az állatok világnapja
- Termény- és hálaadó hét
- Rózsafüzér imádság felnőtteknek

November

- Mindenszentek ünnepe
- Halottak napja
- Szent Márton hete
- Szent Erzsébet

December

- Szent Miklós püspök – Mikulás ünnep
- Adventi készülődés, jócselekedetek gyűjtése, az óvodai csoportok közös adventi gyertyagyújtása az óvoda udvarán 4 héten keresztül
- Karácsony - Szent Család ünnepe – Pásztorjáték

Január

- Vízkereszt – Óvodaszentelés – Az óvoda helyiségeinek megszentelése

Február

- Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepe
- Szent Balázs püspök – Balázs-áldás
- Hamvazószerda, hamvazkodás

Március

- Szent József ünnepe – Apák napi oviliturgia, megemlékezés az édesapákról
- Városi keresztút
- Nagyböjt, húsvéti készülődés időszaka: jószág gyűjtés, ajándékkészítés, a felnőtteknek keresztút-járás

Március- Április

- Nagyhét – húsvét megünneplése
- Április
- Teremtett világ – Egészség hét – Föld napja

Május

- Szűz Mária ünnepe – Égi édesanyánk – Anyák napja
- Teremtett világ – Madarak, fák napja
- A nyári jeles napokról az óvoda nyitvatartásától és a gyermekek létszámától függően emlékezünk meg.

Csoportrendezvények

- szülő kérésére név-és születésnapok megünneplése
- kirándulások, séták
- színházlátogatások

7.A KATOLIKUS ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

7.1.Hitre nevelés

Cél:

Biztosítani a harmonikus személyiség életkorra jellemző tulajdonságainak kibontakozását és megerősítését, - elfogadva a gyermekek közti különbségeket, különös tekintettel az én-fejlődésre, a hátrányok leküzdésére, a tehetség kibontakoztatására. Szeretetteljes, elfogadó és befogadó légkör dominál intézményünkben, megalapozva és elősegítve a szociális fejlődést a családi nevelésre alapozva, azt kiegészítve, a gyermekközpontú vallásos óvodai élet megteremtésére. A keresztény hitélet gyakorlásának megalapozása, és a keresztény erkölcsi értékek elsajátítása. Célunk a keresztény állampolgár nevelése.

Feladat:

A hitre nevelés erősítése. A keresztény értékek erősítése, kiteljesítése. A keresztény élet megtapasztalása az óvodai élet során (felebaráti szeretet, megbocsátás, ünnepi áhítat). A katolikus embereszmény, Krisztus mértéke szerinti élet megalapozása. A napi hitre nevelés témáit napi játékokban, feladatokban, rajzban, dalokban, dramatizálásban, bábozásban élik meg. Törekszünk a tervezett világra való rácsodálkozás képességének kialakítására, fejlesztésére. Erősítjük a Krisztustól tanult erényeket, (felebaráti szeretet, megbocsátás, segítőkészség, bűnbánat, önzetlenség, figyelmesség). Az életkori sajátosságokat figyelembe véve sok dalt, énekes játékokat iktatunk be. Megismertetjük a gyermekeket a templommal, megalapozzuk a templomban történő helyes viselkedési szokásokat. A szülőket igyekezzük segíteni abban, hogy az óvodában kialakított értékrendet fogadják, el majd vallják magukénak az eredményes együttnevelés érdekében. Az óvodánkban nevelő óvodapedagógus számára a gyermekek személyiségének formálása felelős, örök életre szóló feladat. Felelőssége mellett kitüntetett ajándék, hogy Jézus Krisztus munkatársa, művének folytatója lehet. Az üdvösségre nevel. Ahhoz, hogy a gyermekek a szépre, jóra fogékony, Istent és embertársakat szerető emberré váljanak, ezért az óvodapedagógusoknak is ilyennek kell lenniük.

Óvodapedagógus feladata

- családok bevonása az egyházközség életébe
- személyes példa
- erkölcsi tulajdonságok megalapozása (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség)
- szívesen látogassanak el templomba a családjaikkal

A gyermek várható fejlettsége óvodáskor végére

- alapvető ismeretekkel rendelkezzen a Teremtőről, Szent Családról
- ismernek néhány napi tevékenységhez kapcsolódó imát
- ismerik legfontosabb egyházi ünnepeink vallási eredetét (húsvét, karácsony)

7.2. Játék

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék - szabad-képzettársításokat követő szabad játékfolyamat - a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. A kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó benyomásait játékában **jeleníti meg**. Így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, a pszichikumot, a mozgást, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenységgé.

Az óvodában előtérbe kell helyezni a szabadjáték túlsúlyának érvényesülését. A játék kiemelt jelentőségének az óvoda napirendjében, időbeosztásában, továbbá a játékos tevékenységszervezésben is meg kell mutatkoznia.

A kisgyermek első valódi játszótársa a családban, az óvodában is a felnőtt - a szülő és az óvodapedagógus. Az óvodapedagógus utánozható mintát ad a játéktevékenységre, majd, amikor a szabad játékfolyamat már

kialakult, bevonható társ marad, illetve segítőtve, kezdeményezővé lesz, ha a játékfolyamat elakad. Az óvodapedagógus jelenléte teszi lehetővé a gyermekek közötti játékkapcsolatok kialakulását is.

A játékhoz megfelelő helyre, esztétikus és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokra, eszközökre, játékszerekre van szükség. Az óvoda és az óvodapedagógus feladata, hogy megfelelő csoportléghőmérsékletet, helyet, időt, eszközöket és élményszerzési lehetőségeket biztosítson a különböző játékformákhoz, a gyakorló játékokhoz, a szimbolikus játékokhoz, konstruáló játékokhoz, a szabályjátékokhoz.

A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült, kreatív gyermeki játék kibontakozását. Mindezt az óvodapedagógus feltételteremtő tevékenysége mellett a szükség és igény szerinti együtt játszásával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióival éri el.

Cél:

A játék által keresztény értékekre fogékony, kreatív, társaihoz alkalmazkodni tudó, aktív, feladatot értő és megtartó gyermek nevelése.

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék- szabad képzetátvitelt követő szabad játékfolyamat- a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, mely minden nap visszatér, és megvalósulása hosszan tartóan zavartalanul jön létre. A kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó benyomásait játékában eleveníti meg, így válik a játék kiemelt jelentőségű, egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenységgé.

Az óvodás gyermek társas kapcsolatának és játéktartalmának alakulása az óvodába lépéstől az iskolába lépésig tart. Az óvodában előtérbe helyezzük a szabadjáték túlsúlyának érvényesítését. A játék kiemelt jelentősége megmutatkozik a napirendben, időbeosztásban, továbbá a játékos tevékenységszervezésben is.

A gyermekek első valódi játszótársa a családban és az óvodában is a felnőtt: a szülő, az óvodapedagógus.

A játék során:

- a pedagógus utánozható mintát ad, majd bevonható társ marad,
- indirekt játékirányítás módszerével alakítja a szabad játékot, amely hosszantartó és zavartalan kell, hogy legyen,
- jelenlétével lehetővé teszi a gyermekek közötti játékkapcsolatok alakulását,
- Válik a játék a pszichikumot, kreativitást fejlesztővé, erősítővé és élményt adóvá,
- az óvodapedagógusok feladata az élményszerzés lehetőségének megteremtése, amely alap a különböző játékformákhoz, a játékhoz a helyi adottságoknak megfelelően kialakított helyre és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokra, eszközökre, játékszerekre van szükség,
- a játék által keresztény értékekre fogékony, kreatív, társaihoz alkalmazkodni tudó, aktív, feladatokat értő és megtartó gyermek nevelése a katolikus óvodapedagógus feladata,
- jelenjen meg az anyanyelvi nevelés,
- alakuljon a társas kapcsolatok szintje, minősége,
- erősödjének a katolikus magatartásformák és szokások

Játék fajtái:

- **gyakorló** vagy funkció játékok (érzékszervek játszó begyakorlása, különböző mozgások begyakorlása, játék különböző anyagokkal, tárgyak és eszközök rakosgatása, hang és beszéd játékos gyakorlása)
- **szimbolikus** játékok (utánzó, tárgyakat és természeti jelenségeket utánzó, szerepjáték, tematikus játék, bábjáték, dramatizálás, fantázia játékok)
- **építő vagy konstruáló játékok:** A gyermekek különböző dolgokból, különböző anyagú kockákból, építőelemekből építményeket hoznak létre. Spontán, meghatározott céllal jön létre a játék csoportszobában vagy udvaron. Az óvodáskor végére alkotásaikat önállóan, sok egyéni ötlet alapján valósítják meg.
- **szimbolikus szerepjáték:** nevelési szempontból a leggazdagabb lehetőségeket nyújtó játékfajta, amely a gyakorló játékból kinövő, élményt visszaadó, felnőtteket, társakat utánzó, közösség és magatartásformáló, személyiség tükröző, helyi sajátosságok megvalósulása. Különböző játéktevékenységekből (tényleges szerepjáték, építő játékok, konstrukciós (szerkesztő) játékok,

mesedramatizálás, bábozás) alakulhat ki szerepjáték és az óvodáskor végére éri el legfejlettebb formáját.

- **szabályjátékok:** (mozgásos játékok, értelemfejlesztő játékok, társas játékok, népi játékok, speciális fejlesztő játékok). Az eszköz, játékszer részben motiválja, ösztönzi, gazdagítja a gyerekek elképzeléseit, segíti elgondolásaik megvalósítását, részben tárgya magának a játéknak. Változatos játékeszközeinkkel és azok folyamatos bővítésével, pótlásával a gyermekek érdeklődésnek, játékkedvének fenntartására, fokozására törekszünk; ennek segítségével ösztönözve őket a még elmélyültebb játékra. Arra törekszünk, hogy a játékeszközök és a játékok legyenek esztétikusak, igazodjanak a gyermekek életkorához, segítsék a sokoldalú fejlődést. Gondolkodásra, problémamegoldásra serkentsen. A játék nemcsak azért kitűnő talaja a fejlesztésnek, mert általa szinte észrevétlenül tanul a gyermek, hanem azért is, mert a játékban kiélheti, kipróbálhatja, feldolgozhatja és gyakorolhatja az életben előforduló szituációkat, az őt érő élményeket. Ugyanakkor megoldási módokat kaphat bizonyos élethelyzetekben való viselkedésre, megnyugodhat, kiélheti szorongásait, problémáit és újraélheti kellemes élményeit. A környező világról a játékon keresztül közvetíthetjük a legtöbb ismeretet a kisgyermek felé. A játék tehát olyan komplex tevékenységforrás, melyet az óvodapedagógusnak tudatosan kell felhasználnia a nevelés folyamatában céljai eléréshez. A gyermek a játék örömeért játszik, mert játszani jó! Jót és jól játszani – ez a gyerek dolga az óvodában. A gyermekek nyelvi képességének fejlesztése a tevékenység során: a játék folyamatos lehetőséget teremt a kommunikációra, a párbeszéd kialakulására
- **barkácsolás:**
A szerepjátékhoz szükséges eszközök létrehozásának igényéből indul ki.
A barkácsolás a játék és a munka közötti átmenet, amit az alkotás öröme, kreativitás fejlesztése, társas kapcsolatok, finommotorika fejlődése, technikák elsajátítása jellemez. A barkácsolás a szerepjáték és a bábozás alkotórésze legyen, az időpontját a játékhelyzet határozza meg.

Bábozás, dramatizálás: Mindkettő forrása az esztétikai élmény. A bábozásban a gyermek közvetlenül nyilvánul meg oldott légkörben. A dramatizálásnál gondoskodni kell az eszközökről, kellékekről, valamint arról, hogy a gyermek saját fantáziája alapján játszassa el a történetet. Személyiség tükröződés, esztétikai élménynyújtás, bábkészítő tevékenység, óvodapedagógus bábjátéka, gyermek bábjátéka, kommunikáció, metakommunikáció, drámajáték elemek, testséma fejlesztés, szerepazonosulás jellemzi. Dramatizálás, bábozás során fejlődik az alkalmazkodó képesség, beszédkészség, önértékelés és az önismeret. Szabályjáték: Szabályokhoz való alkalmazkodás, helyes magatartási formák elsajátítása, egymáshoz, csoporthoz való viszony jellemzi. Fajtái: mozgásos szabályjátékok és értelemfejlesztő szabályjátékok.

Óvodapedagógus feladata:

- elmélyült tevékenységekhez nyugodt légkört környezetet teremt
- élmények nyújtásával gazdagítja a játékot
- anyanyelvi nevelés megjelenése
- minden nap biztosítsa a gyermekek számára a gyakorló, mozgásos, szimbolikus-szerep, építő, konstruáló, szabályjáték és bábozás, dramatizálás lehetőségét
- biztosítja óvodásai számára a gyermeki szabadság és önkifejezés lehetőségét, mely lehetőséget nyújt, hogy önfeledten, kreatívan tudjon játszani egyedül és társaival
- a játék a gyermek természetes örömforrása legyen; - a napirendet úgy szervezze, hogy a legtöbb időt biztosítsa a szabad, zavartalan, egybefüggő játéktevékenységekre,
- egyszerű, könnyen átalakítható helyet biztosítson a játéktémákhoz és a gyermekek igényeihez,

A gyermek várható fejlettsége óvodáskor végére:

- játékaikban dominánsan jelentkeznek a szerepjáték
- ismert meséket többször dramatizálják
- bonyolult építményeket hoznak létre
- élvezik a szabályjátékot, és képesek a normák betartására

7.3. Verselés, mesélés

A mondókák, dúdoló, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez, ezzel megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá válást. Ezek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak, eközben fejlődik emlékezetük, képzeletük, szókincsük.

A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese - képi és konkrét formában, a bábozás és dramatizálás eszközeivel - feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat. A meseválasztáskor szükség van tudatosságra, gyermekközpontú, korosztályos válogatásra, a csoport és az egyéni fejlettségi szintek figyelembevételére.

Az előszavas mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínál. A mese tárgyi világot is megelevenítő, áttekinthető szemléletmódja, és az ehhez társuló, a szigorú ok-okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világképe, csodákkal és átváltozásokkal ráébreszt a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre.

A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát, s a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás során eleven, belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája. A mesélés szokásainak, rítusainak kialakítása segítjük a gyermeket a ráhangolódásra és a mesék befogadására.

A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.

A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme.

Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi - népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi -, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, valamint más népek, nemzetiségek meséinek egyaránt helye van.

Cél:

- A többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdoló, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez. Ezek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak.
- A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese - képi és konkrét formában, a bábozás, és a dramatizálás eszközeivel is - feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges, megfelelő viselkedésformákat.
- A előszavas mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínál. A tárgyi világot is megelevenítő, áttekinthető szemléletmódja, és az ehhez társuló, a szigorú ok-okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világképe, csodákkal és átváltozásokkal ráébreszt a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre.
- A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek érzelmi biztonságban érzi magát, s a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás során eleven belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája. A mesélés szokásainak, rítusainak kialakítása segíti a gyermeket a ráhangolódásra és a mesék befogadására. A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az

önkifejezés egyik módja. A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme. Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan népi népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókát, rigmusok a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi, a klasszikus és kortárs irodalmi műveknek, valamint más népek, nemzetiségek meséinek egyaránt helye van.

A gyermekirodalmi igényeinek kialakítása, az irodalom iránti fogékonyságuk megalapozása, pozitív személyiségjegyek alakítása. Közösségi élmény erősítése néphagyomány őrzésével, nemzeti tudat, keresztény tudat erősítése a nemzetiségi és a migráns gyermekek esetében is. Segít az erkölcsi értékek megismerésében, a másik emberhez kötődik, és őt, magát is tevékenységre serkenti. Az óvodáskorú gyermek életkorának megfelelő irodalmi műfajok: mese, vers, bibliai történetek, népi, klasszikus, kortárművészet, és mondókák.

Feladat:

- Kellemes, nyugodt, érzélem gazdag légkör kialakítása
- A mindennapos mondókázásra, verselésre, mesélésre való alkalom megteremtése
- A mesetudat erősítése, a belső képalkotás folyamatának kialakulása
- Egyéni bánásmóddal, elfogadó környezet megteremtésével segítség nyújtása a gátlások feloldására.
- Érzelmi, esztétikai, erkölcsi nevelés történik az irodalmi műveken keresztül
- Önálló versmondásra, mesélésre ösztönözzük a gyermekeket.

A gyermek várható fejlettsége óvodáskor végére:

- Szívesen ismételtetik a verseket, rigmusokat.
- Várják, igénylik a mesehallgatást.
- Szívesen báboznak, mesélnek, dramatizálnak társaik és a maguk szórakoztatására is.
- Megjegyeznek 10- 14 gyermekmondókát, 6-8 verset, és 15- 20 mesét.
- Tudnak meséket, történeteket kitalálni és azt mozgásban és vizuálisan megjeleníteni.

Óvodapedagógus feladata:

- Az óvodapedagógus a verselést, mesélést kötetlen formában szervezi, épít a gyermekek által kialakított spontán helyzetekre, de kezdeményez maga is.
- Megteremti a meséléshez szükséges, szeretetteljes, családias légkört. A mesemondást, befogadást ne zavarják külső, elterelő ingerek.
- Az óvodapedagógus egész lényé árasztja azt, amit közvetíteni akar. Szemkontaktust teremt, mesélése hatására a gyermek belső képet alkot.
- A gyerekek aktív és passzív szókincsének bővítése változatos élményekkel: mese, vers, dal, népi játék, bábjáték formájában történik. Az új fogalmakat, népies vagy tájjellegű szavakat cselekvéssel, tárgyi tapasztalattal, képi ábrázolással vagy változatos szöveggörnyezetbe szöve mutatjuk be és gyakoroljuk.
- A rendszeresen visszatérő hangulatkelző elemek (hívó zene, furulya, gyertya, báb.) és a gyermeki várakozást kielégítő élmények hatására, a gyermekek mindennapos igényévé válik.
- A csoport és az egyéni fejlettségi szint figyelembevételével a korosztály számára, tudatosan, és gyermekközpontúan választja ki a feldolgozásra a mondókákat, verseket, meséket.

7.4. Ének, zene, népi játék, tánc

- Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbéli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömet. A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek-, néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az

óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

- A népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (az egyenletes löktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában.
- A zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez fűződik.
- A népi játék, gyermekdal, néptánc és a zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógus figyelembe veszi a nemzetiségi nevelés esetében a gyermekek nemzetiségi hovatartozását is.
- Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.
- Az éneklés, zenélés, népi játékok, néptánc a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.

Célja: A magyar és az igényesen megválasztott kortárs, keresztény zenei értékek átörökítése a zene nyelvezetén

keresztül.

Énekeljenek szívesen, érezzenek rá a közös éneklés a közös játék örömére.

- Az óvodás korosztály számára kiválasztott egyházi énekek megismertetése a gyermekekkel.
- Az énekes játékok, a zene megszerettetése, a szép tiszta éneklésre való szoktatás
- A gyermekek zenei hallásának, ritmusérzékének, zenei emlékezetének fejlesztése.
- Játékos zenei alkotókedvük ösztönzése.
- Az esztétikai, zenei ízlés és a mozgáskultúra formálása.

Feladataink:

- a hangsúlyos éneklési készség erősítése,
- érzelmi nevelés az ölbéli játékoktól az énekes népi játékokig,
- zenehallgatás,
- esztétikai nevelés a zenei élményen és a mozgásokon keresztül,
- a gyermektáncok és népi játékok, hagyományok megismertetése,
- fejlettségnek megfelelő hangterjedelem megválasztása,
- a hallás fejlesztése,
- ismerkedés a hangszerekkel,
- ritmusérzék fejlesztése,
- éneklési készség fejlesztése,
- zenei anyanyelv elsajátítása,
- zenei kreativitás, improvizáció fejlesztése,
- ismerkedés az egyházi, nemzeti és nemzetiségi értékeket hordozó hagyományos és kortárs művészeti alkotásokkal zenehallgatás során,

Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, a korosztályi sajátosságokat figyelembe véve.

Óvodapedagógus feladata:

- Az óvónő a néprajzi ismereteit folyamatosan bővíti, összegyűjti szűkebb környezete hagyományait
- A zenei élmények befogadásához szükséges nyugodt, oldott légkört biztosít
- A népi mondókákat, énekes játékokat gyakran játssza a gyermekekkel, akár a szabad játék folyamán is.

- A zene sokszínű megismertetésével, bemutatásával, gyakorlásával, a környezet hangjainak megfigyelésével, az ölbéli játékokkal, a népi gyermekdalokkal, az énekléssel, az énekes játékokkal, zenéléssel örömet nyújtsanak a gyermekeknek. Alakítsák a gyerekek zenei érdeklődését, formálják zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat.
- Biztatja a gyermekeket az önálló, kreatív ritmus és dallamalakításra.
- Az élményt nyújtó közös éneklés, ének-zenei tevékenységek során felfedeztetni a gyermekekkel dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, hallgatása, a néptáncok és a népi játékok gyakorlása, a hagyományok megismerését, tovább élését segíti elő.
- Elősegíti és formálja a gyermekek zenei ízlésének és mozgáskultúrájának alakulását.
- Az énekek, mondókák, zenei feladatok kiválasztásánál figyelembe veszi a gyermekek életkori sajátosságait és egyéni képességeit.
- A naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, a néphagyományokhoz és ünnepekhez kapcsolódó anyagot választ.
- Az egyházi, állami, jeles ünnepekhez igazodó, gyermekek életkorának megfelelő dalanyagot alkalmaz. Fejleszti a gyermekek ütem- és ritmusérzékét: egyenletes lüktetést, kettős lüktetést, ritmust, hallását, dallam követését, tiszta éneklését
- Zenei relációk gyakorlását segíti beszédben, énekben, hangszeres játékokban: mélyebb-magasabb, gyorsabb-lassabb, halkabb-hangosabb.
- Népi játékok és az igényesen válogatott magyar kortárs művészeti, zenei alkotásokat is választ a gyermekek zenei képességeinek (az egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának kialakításához.
- A népi játék, gyermekdal, néptánc, a zenehallgatási anyag megválasztásánál figyelembe veszi a nemzetiségi, etnikai kisebbségi nevelés esetében a gyermekek nemzetiségi hovatartozását is.

Az óvodapedagógus spontán utánzásával az éneklés, zenélés, népi játékok, néptánc gyakorlása váljon a gyermekek mindennapi tevékenységének részévé.

A gyermek várható fejlettsége óvodáskor végére:

- A gyermekek szeretnek énekelni, mondókázni, körjátékot játszani a nap bármely szakaszában.
- Vannak kedvenc énekeik, mondókáik, játékaik, táncaik
- Tisztán, helyes tempóban énekelnek csoportosan.
- Tudnak élvezettel, irányítás nélkül, spontán játszani néhány dalos játékot.
- Felismerik a dallamot, ritmusmotívumot tudnak létrehozni, visszatapsolni, tudnak dallamot bújtatni, visszaénekelni.
- Érzékeli a halkabb-hangosabb, magasabb-mélyebb, gyorsabb-lassúbb közötti különbséget.
- A tárgyak és környezet zöreijhangját meg tudják különböztetni.
- Megkülönböztetik az egyenletes lüktetést a dal ritmusától. Tudják mindkettőt mozgással, járással, tapssal megkülönböztetni.
- Ismernek néhány tánclepet, mozdulatot, és ezeket szívesen végzik csoportban.
- Természetes módon mindig megjelenik az éneklés a mindennapokban. (születésnapok, csoportban – udvari játék, kirándulás, ünnepek alkalmával).
- A zenehallgatásnál figyelmesen végig hallgatják az élő zenét, az óvónő énekét, a hangszeres előadást, műzenei szemelvényeket, gépi zenét, más népek dalait.
- Tudnak énekelni egyházi ünnepekhez kapcsolódóan 1-2 dalt csoportosan.

7.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Célja: A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti

szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés, amely fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épüljön. Jelenjen meg az élmény- és fantáziavilágának képi, szabad önkifejezése. Tér-forma és szín képzetük gazdagítása, szép iránti nyitottságuk, esztétikai érzékenységük alakítása. A tevékenység közben a gyermekek passzív szókincsének a bővítése is feladatunk.

Óvodapedagógus feladata:

- Megismertetni a gyermekeket a különböző anyagokkal és a kézi munka technikai alapelemeivel.
- A gyermekek látáskultúrájának fejlesztése érdekében megfigyelés, tapasztalatszerzési lehetőségek és élmények biztosítása.
- Az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán teret, változatos eszközöket biztosít. A környezet esztétikai alakítására figyelmet fordít, és az esztétikai élmények befogadására lehetőséget teremt.
- A gyermeki alkotó-alakító tevékenység feltételeinek megteremtése: megfelelő légkör, kellő hely, elegendő idő, megfelelő minőségű, és mennyiségű eszköz és anyag álljon rendelkezésre.
- Az eszközök és anyagok tulajdonságainak és a velük való bánásmódnak a megismertetése.
- A gyermekek megismertetése, az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, festés, mintázás és kézi munka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival, a helyes bánásmódra nevelés a balesetek megelőzése érdekében fontos.
- Ezen tevékenységek az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segítik a képi-plasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódó- és rendezőképessegek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését: a gyermekek tér-forma és szín képzeiteinek gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.
- A vizuális képességek fejlesztése: képi gondolkodás, megjelenítő és konstruáló képesség.
- Az esztétikum iránti vonzódás megalapozása esztétikus környezet biztosításával.
- Ünnepek szervezésénél odafigyelünk a vizuális kultúra fejlesztésére, annak felnőttekre irányuló hatására is.
- Testtartási hibák megelőzése, helyes testtartás megtanítása
- A nagymozgás fejlesztése: mozgáskoordináció.
- Finommozgás fejlesztése: a kézügyesség fejlesztése, írás előkészítése
- Az etnikai kisebbség kultúrájának megismertetésével a kézi munka tevékenységének fejlesztése, (agyagozás, fonás, szövés)

A gyermeki tevékenységek

- A játékban megjelenő építés által létrehozható alakzatokkal a gyerekek alapvető térbeli tapasztalatokat gyűjtenek.
- Szerepjáték szituációjából eredő barkácsolás minden más feladathelyzetnél ösztönzőbb, s az így létrejött eredmény nem csupán mennyiségi, hanem esztétikai minőséget jelent.
- A képkészítés során megjelennek a többalakos térbeli kompozíciók.
- Tetszés szerinti színválasztás, színhasználat.

- Színre, formára, kompozícióra vonatkozó tapasztalatok.
- Élményeknek tapasztalatokon alapuló kifejezése.
- A plasztikai munkák során tapasztalatot szereznek az anyagok viselkedéséről, formálhatóságáról úgy, hogy közben minden érzékszervüket segítségül hívják az alaposabb megismerés érdekében.

A gyermek várható fejlettsége óvodáskor végére:

- Képzalkotásban egyéni módon jelenítik meg élményeiket, elképzeléseiket.
- A gyermekek alkotására jellemző a részletező formagazdagság, a színek variálása.
- Örülnek egyéni és közös kompozícióiknak.
- Plasztikai munkáik egyéni, részletezőek.
- Téralkításban, építésben közösen vesznek részt.
- Rácsodálkoznak a szép látványra, tudnak gyönyörködni benne.
- A közös munkában bátrabbak, ötletesek, együttműködnek
- Megfogalmazzák értékítéletüket, beszélgetni tudnak az alkotásokról.
- Önállóan és csoportosan is készítenek alkotásokat, játékokat, kellékeket, ajándékokat.
- Az alkotásokban - a változatos élmények hatására - már felismerhetően ábrázolnak eseményeket, mozgást-
- Változatos vizuális technikákat alkalmaznak.
- Az alkotáshoz szükséges eszközök helyes használatát ismerik (ceruza, ecset, olló, szövőkeret
- Plasztikai munkáik egyéni, részletezőek.
- Téralkításban, építésben bátrak, ötletesek, együttműködők.
- Rácsodálkoznak a látványra, tudnak gyönyörködni benne.
- Megfogalmazzák értékítéletüket, beszélgetni tudnak az alkotásokról

7.6.Mozgás

A torna, a mozgásos játékok fejlesztik a gyermekek természetes mozgását, testi képességeiket, kedvezően befolyásolják a gyermeki szervezet növekedését, teherbíró képességét. Fontos szerepük van az egészség megőrzésében, megóvásában. Felerősítik és kiegészítik a gondozás és az egészséges életmódra nevelés hatását. A mozgáskultúra fejlesztése mellett segítik a térben való tájékozódást, a helyzetfelismerést, az alkalmazkodóképességet, valamint a személyiség akarati tényezőinek alakulását.

7.6.1. A mindennapos mozgás:

A gyermek legalapvetőbb szükséglete és természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához. A mozgás felerősíti és kiegészíti a gondozási tevékenységeket, az egészséges életmódra nevelés hatásait, valamint az óvodai szocializációs folyamatokat. A mozgásformák szervezeti keretei három fő területre oszthatók:

- a) Spontán, szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenységek,
- b) Irányított, mindennapos mozgásfejlesztés,
- c) Szervezett, mozgásos tevékenységek.

- A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszicho motoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltató és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása. Az óvodai élet minden napján biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó foglalmi rendszert.
- A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok spontán és szervezett mindennapos alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás és egészséges életmódra nevelés hatásait.
- A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének – a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás, tanulási képesség – fejlődésére.
- Az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára biztosítani kell. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.
- A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését.

A mindennapos mozgásnak fontos élettani hatása van, frissíti, illetve rendszeres mozgásra szoktatja a gyermekeket. A napirendben meghatározott időszakban helyezzük el a mindennapos mozgást. Ennek időpontját az óvodapedagógus dönti el. Rugalmasan, a csoport napi életét, az aznapi teendőket figyelembe véve határozhatjuk meg a helyét, amely lehet óvodai tornaszobában, csoportszobában vagy játszóudvaron, eszközökkel vagy anélkül. Mozgásos foglalkozásokat hetente két alkalommal tartunk, esetenként helyettesítjük sportolási tevékenységekkel, sétákkal, kirándulásokkal, mozgásos napok szervezésével. A mozgásos játékok során a gyermek megválaszthatja játékát, társait. A szabadidőben zajló szervezett mozgásos játékokban a gyermekek önként vesznek részt. Fontos az egymás testi épségének a megóvása, a balesetmentes helyszínek, eszközök megválasztása. Óvodaudvarunk lehetőséget nyújt a mozgásformák változatos gyakorlására, ezáltal a gyermekek természetes mozgásigénye sokrétűen kielégül. A mozgásba ágyazott tanulás, játékos környezetben történő fejlesztés komplex módon hat a gyermek személyiségére: pozitív énkép, szabálytudat, önkontroll, érzelemszabályozás, problémamegoldó gondolkodás, tanulási képesség, szociális kapcsolatok és együttműködés egyaránt fejlődnek.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermekek természetes mozgáskedvének fenntartása, a mozgás iránti pozitív attitűd kialakítása.
- A mozgás megszerettetése és az ehhez kapcsolódó tehetséggondozás.
- A prevenció és korrekció mozgásformák beépítése a napi mozgásos tevékenységekbe, melyekkel hosszú távon megelőzhetőek lesznek a láb- és gerinc deformitások.
- A gyermek egyéni adottságaihoz igazított mozgásfejlesztés.
- A mozgásos tapasztalatok bővítése, testi képességek és fizikai állóképesség fejlesztése.
- A szociális kompetenciák, nagy- és finommozgások, testtudat, testséma alakítása.

A gyermek várható fejlődése az óvodáskor végére:

- mozgásuk váljon összerendezetté, ügyessé, megfelelő ritmusúvá;
- szeressék, igényeljék a mozgást, tapasztalatuk növekedjen, tartsák be a szabályokat;
- legyenek kitartóak, fejlődjön térérzékelésük, tájékozódó képességük;
- figyeljenek a vezényszavakra, járjanak ütemesen. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek saját állapotuknak megfelelően, képességeikhez mérten fejlődnek.

7.7.A külső világ tevékeny megismerése

7.7.1. A környezeti nevelési alapelveink:

Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek megismerjék és tapasztalatokat szerezzenek a szűkebb és tágabb környezetükről, emberekről, növényekről, állatokról, természeti jelenségekről, intézményen belül és kívül egyaránt.

Igyekszünk olyan lehetőségeket teremteni, ahol a gyermekek a megszerzett ismereteiket össze tudják kapcsolni, a valós dolgokkal.

Törekszünk arra, hogy ráirányított figyelemmel észrevegyék a környezeti problémákat, melyre a megoldást több lehetséges vonatkozás, összefüggés feltárásával megtalálják, akár a jelenben és a jövőben egyaránt.

Az óvodás korú gyermekek cselekvő aktivitására épített tapasztalatszerzésre helyezzük a hangsúlyt, ahol lehetőséget biztosítunk a társakkal való együttműködésre.

A környezeti nevelés valamennyi nevelési területre kiterjesztve átszővi az óvodai élet napjait és minden tevékenységformában jelen van.

Törekszünk arra, hogy a gyermekeken keresztül egy új, környezettudatosabb szemlélettel ismertessük meg a családokat.

Az óvoda dolgozói elhivatott környezettudatos magatartása révén közvetíti a gyermekek és a szülők felé azokat a környezet és természetvédelmi elveket, melyek egy fenntartható fejlődést eredményeznek.

A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetbe való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismertetjük a szülőföld, az ott élő emberek, hazai tájak a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.

Cél: Alakuljon ki a gyermekben a természetes- és épített környezet iránti tisztelet, az értékek megőrzése és védelme, a szülőföld szeretete, életkorának megfelelően a hagyományok ápolása, a környezet megismerése közben a mennyiség, forma, méret, tér- és síkbeli szemlélete.

Óvodapedagógus feladata:

- az óvodapedagógus a környezete védelmével mint a gyermek szülő felé
- törekszik az élővilág sokoldalú megismertetésére
- az óvodapedagógus igyekszik a gyermekekben felkelteni és felsorolni az önálló tapasztalat szerzés megismerés igényét
- tudatosan épít a természetben gyökerező tevékenységek, és néphagyomány ápoló tevékenységek érzelem fokozó hatásaira

A gyermek várható fejlődése óvodáskor végére:

- ismerik és óvják környezetüket
- ismerik és részt vesznek életkoruknak megfelelően a hagyományápolásban
- ismerik és betartják a környezetvédelmi szokásokat, magatartásformákat
- ismerik saját adataikat: nevüket, szüleik nevét, lakcímüket, életkorukat
- ismerik a környezetükben található intézményeket,
- ismerik az évszakok fogalmát, az egyes évszakok jellemző jegeit,
- felismerik a napszakokat, kialakul az időben való tájékozódásuk,

- gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában, ismerik a közlekedési eszközöket,
- kialakult testfogalmuk, oldalságuk, megfelelően alkalmazzák a térirányokat,
- ismernek jeles napokat, népi kultúrából eredő szokásokat.

7.7.2. Külső környezetünk mennyiségi és formai elemei

Cél: Matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése során fejlődjenek a gyerekek problémamegoldó képességei, érezzék át a felfedezés, a felismerés, a tudás örömeit.

Óvodapedagógus feladata:

Olyan eszközök és tevékenységek biztosítása, ami felkelti a gyermek érdeklődését, és természetes élet helyzetben teszi lehetővé számukra a matematikai tapasztalatok és ismeretek megszerzését.

Lehetőségek teremtése a környező világ formáival, mennyiségi viszonyaival való ismerkedésre, tapasztalatok szerzésére:

- képezzenek halmazokat, hasonlítsák össze azokat tulajdonság szerint, válogassák szét, bontsák részhalmazokra, rendezzék sorba elemeik szerint
- mérjenek össze mennyiségeket becsléssel, párosítással
- mérjenek magasságot, hosszúságot, tömeget, űrtartalmat, területet, szélességet, vastagságot, bőséget
- ismerjenek meg síkidomokat, geometriai formákat
- tájékozódjanak térben és síkban
- ismerjék fel a számképeket a 10-es számkörben
- minél több alkalmat biztosítani az összefüggések felismertetésére, állítások, következtetések megértésére.

A fejlődés várható fejlődése óvodáskor végére:

- a gyerekek szívesen vesznek részt matematikai jellegű tevékenységekben, tudnak és mernek véleményt mondani matematikai helyzetekről, problémákról
- az óvodapedagógus kérdéseit megértik, gondolatát követik
- szívesen vállalkoznak a felvetett problémák megoldására
- a térben való tájékozódásban biztonságosan megkülönböztetik a térirányokat
- értik és helyesen alkalmazzák a matematikai tevékenységekkel összefüggő szavakat, fogalmakat tudnak számlálni, összehasonlítani, szétválogatni, sorba rendezni mennyiség, méret, forma, szín szerint,
- biztonságosan tájékozódnak a tízes számkörben, helyesen használják a matematikai műveletekhez kapcsolódó relációs kifejezéseket

Környezetvédelmi feladatunk olyan gyermekek nevelése, akik szeretik környezetüket, megóvják annak értékeit. A gyermekek érzelmi kötődésen keresztül jutnak el környezetük megbecsüléséhez és védelméhez. A sokrétű tevékenység során tapasztalják meg munkájuk eredményét, környezetükre való hatását. A gyermekek természethez való kötődését és az élőlények megszerettetését szolgálják azok a valódi történetek is, melyeket az óvónő a megfigyelések során elmond. A különböző séták, kirándulások, tevékenységek, a megfelelő szokások, szokásrendszerek, magatartási formák kialakítását is szolgálják, melyek belsővé válása a természetben való kulturált viselkedést is eredményezi. Személyiségüket gazdagítva a természetszeretet szükségletként jelentkezik. Óvodánk füves, virággal díszített udvara lehetőséget biztosít a gyermekek számára a természet közeli élmény és annak szépségének mindennapos megtapasztalására, megóvására. Az udvaron, a fákon elhelyezett madáretetőket a gyermekekkel közösen rendszeresen feltöltjük, így válik számukra természetessé a madárvédelem, az állatokról való gondoskodás.

7.8. Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató munka és munka jellegű játékos tevékenység. A munka végzése során egyre önállóbbakká válnak a gyermekek, amely tulajdonság a gyermekek egyre magasabb fokú együttműködését igényli. Szívesen azonosulnak a munka céljával, természetesnek tartják munkájuk szükségességét és egyre jobban élvezik az

elért eredményeket. A munka alkalmával fejlődik a gyermekek szociális magatartása, társas kapcsolata, éppen ezért figyelembe kell venni a munka megszervezésénél a gyermekek életkorát, fejlettségi szintjét, szociokulturális háttérét. A gyermektől a munkavégzés fegyelmét, kötelezettségvállalást és annak teljesítését igényli. A munkavégzés során megfigyeléseket végeznek, tapasztalatokat, ismereteket szereznek a természeti és társadalmi környezetből. Alakulnak a gyermek munkavégzéséhez szükséges képességei, készségei, tulajdonságai (önállóság, kitartás, felelősség), mely hozzájárul az eredmények megbecsüléséhez, a munka hasznosságának megértéséhez. Jól és természetes módon alakul a gyermekek szociális magatartása, mivel folyamatos kapcsolattartást igényel felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek között. A munkavégzés során is kialakul a gyermekek önértékelése, melyet az óvodapedagógus pozitív értékelése megerősít, fejleszt. A munka pozitív fejlesztő hatása, nevelőértéke úgy valósul meg, ha a gyermekek az óvodapedagógussal együttműködnek, a hiányosságokat tapintatos megbeszéléssel, pótlással kiküszöböljük és megteremtjük a gyermeki munka tartalmát és értékét. Ez a pedagógus részéről tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, reális a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő pozitív értékelést igényel. A gyermekek környezetében lévő felnőttek kedvvel végzett munkája mintául szolgál és egyben meghatározója a későbbi munkához való viszonyának.

Munka jellegű tevékenységek az óvodai életben:

- Önkiszolgálás a-testápolás, étkezés, öltözködés – mely magába foglalja a gyermek saját személyével kapcsolatos tevékenységeket;
- Környezet rendjének megőrzése a-az esztétikus és egészséges környezetben való tevékenység igénye;
- Egyéni megbízatások - értsék meg és teljesítsék a hozzájuk intézett kérdéseket és önállóan végezzék el;
- Közösségi munkák - naposi munka, növény és állatgondozás

A gyermekmunka jellegű tevékenységnek sajátosságai:

- örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység
- a tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok, mint a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság alakításának fontos lehetősége
- a közösségi kapcsolatok a kötelesség – és a felelősségvállalás alakításának eszközei, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

A gyermek várható fejlettsége óvodáskor végére:

- a rájuk bízott feladatokat, munkákat önállóan, szívesen végezzék;
- figyeljenek saját maguk és környezetük rendezettségére és igényeljék azt; - a munka jellegű tevékenység váljék szokásukká;
- megismerik a munkaeszközök, szerszámok rendeltetésszerű használatát;
- szívesen segítenek társaiknak; - a munka végzése során kitartóbbak, türelmesebbek lesznek
- fejlődik önbizalmuk, feladattudatuk;
- a közösen végzett munka során fejlődik társas kapcsolatuk;
- alakul a munka iránti tisztelet, hasznosság;
- kialakul a munka megbecsülésének érzése; A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek saját állapotuknak megfelelően, képességeikhez mérten fejlődnek.

7.9. Tevékenységekben megvalósuló tanulás

Óvodában a tanulás nem önálló tevékenységformaként jelenik meg. A gyermekek játékba ágyazott, változatos tevékenységek gyakorlása során tanulnak. Ebben a folyamatban az óvónő az egyes gyermekek tanulási képességeinek alakulását követi és segíti. Az óvodáskorú gyermekek életkori sajátosságaiból következik, hogy a gyerekek cselekvéseiken, érzékszervi mozgásos, tapintásos észlelésen keresztül tanulnak. Cselekvés közben pontosabbá válik érzékelésük, észlelésük, megfigyelőképességük, tartósabb lesz figyelmük, emlékezetük, gazdagodik fantáziájuk, gyarapodik szókincsük. A gyermeki tevékenység motorja a játékkedv, a mozgásigény,

az utánzási vágy. A környezetükben lévő ingerek aktivitásra készítik a hatékony viselkedés igényét, közben ismereteket szereznek, készségeik gyarapodnak, tanulnak. Ebben az önkéntelen tanulási helyzetben a 3-7 éves gyermekek ismeretei bővíthetők gyermekek kompetenciái fejleszthetők, különös tekintettel az iskolai alkalmassághoz szükséges alapképességek (pl. figyelem, feladattartás, beszédértés, finommotorika) megalapozására. A gyermekek a folyamatban többször átélik, tanulják, mikor, miként figyeljenek a környező világra és belső jeleire. Érzékenységgel, érdeklődéssel fordulnak az őket körülvevő környezeti ingerek, hatások felé, tevékeny aktivitásukat a felnőtt megerősítő, elfogadó viselkedése befolyásolja, ismétlésre készíti. Ebben az életkori szakaszban a gyermekek fejlődéséhez, fejlesztéséhez ez az érzelmi fogékonyság szolgál alapul. A gyermeki tanulás az óvodai élet összetett tevékenység-rendszerében jön létre. A tanulás célja:

- elsődleges cél az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése, attitűdök erősítése és a képességek fejlesztése;
- ismeretek elsajátítása, készségek, jártasságok kialakítása a tevékenységeken keresztül;
- a gyermekek magatartásának formálása, viselkedésének szabályozása, a motiváció fejlesztése;

a gyermeki világkép formálása, tudásgyarapítás. a gyermek tapasztalatainak rendszerezése, a világ megismeréséhez szükséges alapképességek és tanulási szokások megalapozása. Eredményesen csak úgy tudjuk megvalósítani mindezeket, ha olyan nevelési helyzeteket teremtünk, melyben aktívan cselekedhetnek, sok-sok tapasztalatot gyűjthetnek úgy, hogy minél több érzékszervüket foglalkoztatjuk. Csak úgy fejleszthetjük őket eredményesen, ha cselekvési vágyukat kielégítjük. A gyermekek fejlesztése akkor eredményes, ha cselekvési vágyukat célzott, tudatosan megtervezett nevelési és tanulási helyzetekben bontakoztathatják ki és olyan szituációkat teremtünk, ahol megismerhetik a felfedezés, a kutatás örömeit, melyben önállóságukat, feladattudatukat, saját teljesítőkéességük megismerését erősítjük. A tanulás lehetséges formái az óvodában A játék – tanulás összefonódik az óvodában, a játék a legfontosabb színtere a tanulásnak, de az egész nevelési folyamat része. Valamennyi pillanat alkalmas arra, hogy spontán, vagy irányított módon ismeretet nyújtsunk a gyermekeknek. A tanulás szorosan kapcsolódik a játékhoz, munkajellegű tevékenységekhez, valamint az egészséges életmód szokásainak kialakításához, amelyeket tudatosan megtervezett, rendszeres mozgás- és életritmus-programok támogatnak. Kapcsolódik a játékhoz, munkához, az egészséges életmódra neveléshez is, hiszen a szokások kialakítása az utánzásos tanulás hatására fejlődik. Az óvodában önkéntelen módon tanulnak a gyerekek. A tapasztalat és ismeretszerzés irányításánál az érzelmi beállítottság és ráhatás, az önkéntelen figyelem, a nagyfokú megismerési vágy a meghatározó. Az óvodáskorú gyermek kíváncsiságát, megismerési vágyát az óvodapedagógus tudatosan szervezett tanulási helyzeteken keresztül irányítja, miközben modellként szolgál a szociális és magatartásformák tanulásához. Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző tulajdonsága a kíváncsiság, az óvodapedagógushoz fűződő érzelmi viszony, ezért a minta, a modellkövetés a mozgatórugója a magatartás és viselkedésnormák tanulásának. Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását. A spontán és irányított tapasztalat és ismeretszerzés szorosan összefonódik egymással. A sokféle tevékenységben differenciáltan készítjük őket a dolgok, jelenségek megtapasztalására. A gyermekek óvodán kívül is sok élményben részesülnek, (család, kirándulás stb.) ezeket az információkat is beépíthetjük a tanulási folyamatba. A szervezett tanulás a gyermek folyamatos megfigyelésére épül, az önállóságát, ötleteit, kitartását értékelve, aktivitását fokozzuk. A tanulási tartalmak a gyermekek közvetlen természeti, társadalmi és digitális környezetéből indulnak ki, és az óvodapedagógus által tervezett fejlesztési célok mentén kerülnek feldolgozásra. Az újabb ismeretek kapcsolódnak a foglalkozásokon megvalósuló tanulás tartalmát a gyermekek közvetlen természeti – társadalmi környezetéből merítjük. A különböző nevelési területeken (anyanyelv, mesevers, énekes-játék, vizuális környezet, matematika, testnevelés) végzett feladatok lehetőséget nyújtanak arra, hogy a célok megvalósítása érdekében magunk építsük fel a foglalkozások menetét, témáját. A csoport és az egyéni képességeket mérlegelve, a helyi adottságokat figyelembe véve szükséges kiválasztani, megtervezni a kezdeményezések anyagát, szervezési és munkaformákat, módszereket és eszközöket. Mind a spontán és a tervezett foglalkozásokra a játékoság legyen a jellemző, hiszen a gyermekeket ez mozgatja, aktivizálja. A tanulás szervezeti formái: tervszerűen kötött és tervszerűen kötetlen tervezett tevékenységek. A tevékenységformák kötött vagy kötetlen volta a csoport fejlettségi szintjétől, továbbá a tevékenység anyagától, feladatától függ. A döntés az óvodapedagógus

felelőssége, ismerte a csoport és az egyes gyermekek ismereteit, értelmi képességeit ugyanakkor a napi iskolára felkészítő, legalább 45 perces tevékenységidő megszervezése az óvodai nevelés kötelező eleme lett. A „valamit megtanulás” a gyermek részéről spontán folyamat, a „valamit megtanítás” az óvónő részéről tudatos, célszerű tevékenység. Tervszerűen kötetlen és kötött tevékenységek: Tervszerűen kötött tevékenységek: Mozgás, Hítre nevelés, és a mindennapos mozgás. A tervszerűen kötetlen tevékenységek – mint a mese, vers, rajzolás, énekes játék, valamint a környezeti nevelés – szerves részei maradnak az óvodai nevelésnek, ugyanakkor kiemelt szerepet kapnak azok a tevékenységek, amelyek az iskolai tanuláshoz szükséges kompetenciák (pl. kommunikáció, logikai gondolkodás, figyelem) célzott fejlesztését szolgálják. Tervszerűen kötetlen tevékenységek: Verselés, mesélés Rajzolás, mintázás, kézimunka, A külső világ tevékeny megismerése Ének, zene, énekes játék, gyermektánc. A követelményeket mindig az egyéni képességekhez igazítjuk, hiszen így fejlesztjük a gyermek önbizalmát, bátorságát. Lényeges a motiváció, hogy a gyermek vonzódjon a tevékenységhez, valamint a megfelelő feladatadás, amelyben sikert érhet el. A jó játékot sohase zavarjuk meg! Mindig az adott szituáció, nevelési helyzet a meghatározó. A tanulási tevékenységek megszervezése során továbbra is fontos a rugalmasság, ugyanakkor napi szinten biztosítani kell a legalább 45 perces, strukturált, célirányos fejlesztő tevékenységet az iskolára való felkészítés érdekében. A kötetlenség vonatkozik a helyre, időre is. Minél több jelenséget, dolgot a szabadban, természetes környezetben figyeltetünk meg. A sokrétű megfigyelés fejleszti a gyermek problémamegoldó gondolkodását. A váratlan ötleteket, észrevételeket, felmerülő kérdéseket mindig értékeljük és beépítjük feladataink megvalósításába.

7.10. A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodából iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.
- Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához:
- A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.
- A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciálásnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél:

- az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés
- megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele,
- a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek:

- érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondat szerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét,

- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.
- Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermekkedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.

A szociálisan érett gyermek:

- egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését,
- feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb - szükség szerint kreatív - elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.
- A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettséget.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadóintézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

8.A GYERMEKEK EGYÉNI KÉPESSÉGEINEK MÉRÉSE, FEJLŐDÉSÉNEK NYOMON KÖVETÉSE

A gyermekek komplex személyiség fejlettség megfigyelését rögzítő dokumentumok.

A nyomon követés alapelvei

Célunk, hogy minden kisgyermekről elegendő információt szerezzünk ahhoz, hogy a fejlődési ütemének, fejlettségét nyomon tudjuk követni. A fejlődés nyomon követése, az egyéni fejlesztési tevékenység rögzítése óvodánk valamennyi óvodapedagógusát érinti. Mérőanyagunk az Országos Óvodai Alapprogramban meghatározott területeken keresztül méri a gyermekek fejlettségi szintjét. A rendszer nyomon követi az összes óvodánkba járó gyermek fejlődését és fejlesztését óvodába lépéstől a kimenetig.

MÉRÉSEK

- Elsősorban célzott, spontán megfigyeléseket, illetve olyan méréseket alkalmazunk, melyekre a szabad- és kezdeményezett játék, valamint az óvodai élet egyéb tevékenységei során teszünk szert.
- Difer mérést végzünk a tanköteles korú gyermekeknél
- Munkánkban fontos a rendszeresség és folyamatosság, hiszen csak így mutatható ki a fejlődésben bekövetkezett változás.

Differenciált fejlesztés rögzítése, tervezése

- A fejlődés nyomon követésének rögzítése során értékeljük és elemezzük a kapott adatokat. A megfigyelés alapján képességtérületenként megállapítjuk a gyermekeket leginkább jellemző képességszintet. Erre alapozva tervezzük a fejlesztés tevékenységeit.
- óvodába lépéskor a szülőkkel elkészítettjük a gyermek anamnézisést,
- a gyermek fejlődésének mutatóit (testalkat, érzelmi-akarat, szociális- társas, értelmi, beszéd), valamint az óvoda pedagógiai programjában meghatározott tevékenységekkel kapcsolatos egyéb megfigyeléseket,
- a gyermek fejlődését segítő megállapításokat, intézkedéseket, az elért eredményt,

- amennyiben a gyermeket szakértői bizottság vizsgálta, a vizsgálat megállapításait, a fejlesztést végző pedagógusnak a fejlődést szolgáló intézkedéseire tett javaslatait,
- a szakértői bizottság felülvizsgálatának megállapításait,
- a szülő tájékoztatásáról szóló feljegyzéseket.
- A tervezés során meghatározzuk a fejlesztendő képességterületeket, majd a fejlesztés tevékenységeit.
- az eredményeket rögzítjük az ovikréta felületen

Az eredmények kommunikálása:

- A gyermekek fejlődéséről a szülőket folyamatosan tájékoztatjuk. A tájékoztatás eljárásának jellemzői:
- Szülői értekezleteken a csoportot érintő fejlődési jellemzőket ismertetjük a szülőkkal.
- nevelési évben két alkalommal személyes beszélgetésen fogadóra keretében ismertetjük a szülőkkal a gyermekére vonatkozó eredményeket.
- A tanköteles gyermekekről készített DIFER mérések tesztlapját átadjuk az iskolának és az ottani mérés után azok visszakérülnek hozzánk. (visszacsatolás) Ezután azt a gyermek személyi anyagához csatoljuk.

9. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK EGYÉNI FEJLESZTÉSE, FEJLŐDÉSÉNEK SEGÍTÉS

9.1. Különleges bánásmódot igénylő gyermekek

- a sajátos nevelési igényű gyermekek,
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek,
- a kiemelten tehetséges gyermekek,
- és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek.
- Migráns gyermekek interkulturális nevelése

Migráns gyerek az a gyerek, akinek családja nem magyar állampolgár, és munkavállalás vagy tanulás céljából tartózkodik Magyarországon, illetve menekült státuszú. Megilleti őket az emberi méltóság tiszteletben tartása és elismerése. Egyéni bánásmód elvét az ő nevelésükben is érvényesítjük, egyediségüket, egyéniségüket megtartjuk. A migráns gyermekek interkulturális nevelésből adódó óvodapedagógusi feladatok

- szülőkkal való megismerkedés, a családok identitásával, kultúrájával, nemzetiségükkel kapcsolatos tudnivalókkal.
- migráns gyermeket segíteni kell a magyar nyelv elsajátításában, melynek leghatékonyabb eszköze a játék, ennek tere az óvodai közösség.

9.1.1. Sajátos nevelési igényű gyermekek

Intézményünk az Alapító okirat szerint ellátja a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált óvodai nevelését. A sajátos nevelési igényű gyermek is teljes értékű ember. Joga, hogy megfelelő, elfogadó, ugyanakkor fejlesztő hatású környezetben éljen, fejlődjön.

Célunk:

A speciális szükségletű gyermekek léte, nevelése és fejlesztése illeszkedjen az óvodai nevelésünk egészébe. Mivel minden gyerek más, ezért szemléletünk alapja a differenciálás, amely egyes esetekben részben az óvodapedagógus, részben más szakemberek által nyújtott speciális bánásmóddal egészül ki.

Programunk felfogása szerint:

- minden kisgyerek fejleszthető.
- a gyermek meglévő képességeiből indulunk ki.

- azon képességeket, amelyeknek fejlődése részleges zavart szenvedett és/vagy késve jelentkezett, szükséges segíteni, támogatni, fejleszteni.
- A gyerekek fejlődésének nyomon követésekor megismerjük pillanatnyi fejlettségi állapotukat annak érdekében, hogy tovább lehessen fejleszteni őket. A sajátos nevelési igényű gyerekek is különbözőek, egyediek, ezért speciális nevelési megközelítést, egyéni bánásmódot igényelnek ugyanúgy, mint bárki más. A sajátos nevelési igényű gyerekek elsősorban gyerekek, és csak másodsorban sajátos nevelési igényűek. Ez azt jelenti, hogy a részfunkciók fejlesztésén túl az általános személyiségfejlesztésre nekik is szükségük van. A sajátos nevelési igényű gyerekeknek ugyanúgy joguk van az érzések, a tapasztalatok átéléséhez. Ezekről való megóvásuk annyit jelentene, mint kizárni őket a világból. Csak ők tudják érzékeltetni, hogy mire van szükségük. A pedagógusaink értő figyelemmel fordulnak feléjük. A sajátos nevelési igényű gyerekeknek, önmaguknak is kell cselekedniük önmagukért. A pedagógus feladata, hogy a szükséges feltételek megteremtésében segítsen.

Az integrációs nevelés alapelvei:

- Az integrációt az egész nevelőtestület felvállalja.
- A csoportjukban integrációt folytató kollégákat az egész alkalmazotti közösség támogatva segít
- A szülők megfelelő tájékoztatása, az inkluzív- befogadó-szemlélet alakítása

9.1.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek óvodai nevelése

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottnan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolatai problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Az egészséges személyiségfejlődés veszélye

- a családtagok pszichés sérülése
- egészségügyi, táplálkozási, öltözködési, tisztaság béli elhanyagoltság
- anyagi veszélyeztetettség
- munkanélküliség
- nevelési hátrányok, túlzott szigor, durvaság, túlzott követelés, kényeztetés, elhanyagolás a gyermek pszichikus sérülései kudarok

A fenti hatások következtében félelem, szorongás, ellenszegülés, agresszió, lemaradás, antiszociális magatartás alakulhat ki.

A problémás, beilleszkedési zavarokkal küzdő gyermek gondot okoz szülőnek, nevelőnek, de magának a gyermeknek is. Fejlődésük során különös segítségre szorulnak.

A hatékony pedagógiai tevékenységünk feladatai:

- a problémát előidéző okok feltárása
- a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartás (csoport ifjúságvédelmi felelős)
- biztonság, szeretet, törődés
- szerető, elfogadó és befogadó óvodai környezet
- szorongás oldása
- önismeretre, önnevelésre nevelés
- kudarcélmények, frusztráció elkerülése
- öröm - és sikerélmény biztosítása az önbizalom helyreállításához
- a képesség és teljesítmény közötti különbség csökkentése

- kommunikációs képességek fejlesztése
- integráló, demokratikus légkör teremtése
- segítségadás a gyermek szükségleteinek kielégítésében

Bizalom és diszkréció biztosítása (minden dolgozó részéről)

Óvodánk, az intézményi Alapító Okirat alapján ellátja a BTMN - es gyermekeket. A többi gyermekkel együtt (integráltan) történik az óvodai nevelése. A Nevelési Tanácsadó, illetve a Szakértői Bizottság szakértői véleménye alapján fejlesztő pedagógusaink egyéni fejlesztési tervet készítenek e gyermekekről, melyet az egyéni fejlesztési naplóban vezetnek a szakértő által meghatározott heti 1 illetve heti 2 óra rendszerességgel. Az év végén összegzést készítenek az elért eredményekről, és a szülőket, illetve az óvoda vezetőt is tájékoztatják erről. A szülőkkel folyamatos a kapcsolattartás (napi szinten), a problémák megbeszélésére mindig.

9.1.3.A kiemelten tehetséges gyermekek nevelése

A tehetség a közismert és általános jelleggel alkalmazott definíció szerint képesség, motiváció és kreativitás összessége (Renzulli 1977).

A gyermek és adottságai Isten ajándéka, de a környezet - a család és az óvoda felelőssége, hogy ezen adottságok hogyan bontakoznak ki. Valljuk, hogy mindenkiben van valamilyen tehetség. A felismerés célja az, hogy minél több gyermekben észrevegyünk, tehetségre utaló jegyeket és megfelelőképpen fejlesszük a gyermekek személyiségének egészét. Az 5 évesnél kisebb, különleges képességű gyermekeknek tehetséggondozás címén főleg nem "fejlesztésre", hanem egyszerűen csak megfelelő környezetre és érzelmi biztonságra van szükségük.

Tehetséges kisgyermek korai jellemzői lehetnek az alábbiak:

- Meglepő pontosságú, illetve részletességű hosszú- és rövidtávú memória
- Az átlagnál sokkal hosszabb ideig képesek egy dologra figyelni, egy dologgal foglalkozni
- Gyorsan kialakuló, változatos és gazdag szókinész
- Fejlett képzelőerő, amely megnyilvánulhat korai szerepjátékokban pantomimszerűen eljátszva a történeteket),
- Korai figuratív rajzolásban,
- Korai alkotó tevékenységben
- Valóság és fikció korai megkülönböztetésében
- Humorérzékeny
- Magánál idősebb játszótársakat preferál
- Absztrakt gondolkodás
- Saját személyről való tudatosság és önreflexió korai megjelenése
- Szenvedélyes (csillapíthatatlannak tűnő) érdeklődés a külvilág, az emberek, a tárgyak, természeti jelenségek, zene, gépek működése stb. irányában
- Fejlett koordináció és finommotoros mozgás

Feladataink:

- Felismerni a kreatív gyermekeket
- Ösztönözni, motiválni kreativitásukat
- Kielégíteni szükségleteiket: megismerési, elfogadási, alkotási, biztonsági
- Önmagára találatás, hogy megbirkózzon a feladatok sokszínűségével
- Elkallódás elhárítása
- Harmonikus fejlesztés
- Segíteni őket a különböző helyzetekben
- Az általános kreatív nevelés eszközeivel segíteni fejlődésüket

Óvodapedagógiai munkánk során a kiválóan kreatív, tehetségigéretes gyermekek saját csoportjukban élik óvodás életüket. Elsősorban játszanak, azzal foglalkoznak, amivel akarnak, szeretnek. A gyermekek fejlesztése két síkon történik: óvodai csoportjaikban a napi tevékenységekbe ágyazva, illetve kiscsoportos kreativitást fejlesztő „tehetséggondozó” foglalkozások keretében. Óvodánkban a tehetséges gyermekek számára nemcsak óvodán belül, hanem óvodán kívül is lehetőséget biztosítunk tehetségük kibontakoztatására.

9.1.4. Hátrányos halmozottan hátrányos gyermekek integrálása

A hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőségének záloga a megfelelő minőségű időtartamú óvodáztatásuk. A hátrányos helyzetből származó lemaradásokat-szakszerű, a gyermek társadalmi helyzetére érzékeny pedagógiai szemlélettel és módszerekkel, szülőket partnerré téve velük együttműködve igyekszünk ellensúlyozni. A hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek esetében szorgalmazzuk, hogy rendszeresen járjanak óvodába, így napi étkezésük gondozásuk biztosítottá válik.

- kiemelt gondot fordítunk egyéni fejlesztéseikre, segítse óvodai beilleszkedésüket, szociális fejlődésüket
- társas kapcsolatok alakulásának legfőbb eszköze a játék, ezt követik a közös tevékenységek, a közösen végzett feladatok a különböző szervezeti keretekben megvalósuló tanulási formák.

10. SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ FELADATOK TEVÉKENYSÉGEK

Szociális hátrányú az a gyermek, aki tartósan beteg vagy gyakran beteg, aki három vagy több gyermekes családban él, aki egyedülálló szülő által nevelt, illetve aki teljes családban nevelkedik, de életszínvonala átlag alatt van.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységeink:

- családlátogatást teszünk
- lehetőséget biztosítunk a szülőknek a gyermekvédelmi felelőssel való konzultálásra, beszélgetésre, fogadóórára
- óvodapedagógusok napi szinten személyes kapcsolattartásra törekednek a szülőkkel
- egészséges életmód- rendszeres egészségügyi szűrővizsgálat és orvosi vizsgálat
- fontos az emberi tényező: összefogás, segítségnyújtás
- logopédiai gondozás biztosítása
- egyéni bánásmód alkalmazásával felzárkóztató tevékenységek csoporton belül

Nevelésünk keresztény értékrend elfogadásait keresztény életforma kialakítását mindennapi megélését segíti előre a gyermekekben szülőikben.

11. GYERMEKVÉDELMELEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK, FELADATOK

Gyermekevédelem óvodánkban

Feladataink

- A tanév elején felmérjük a családok helyzetét, s figyelemmel kísérjük a változásokat.
- Tájékoztatjuk a szülőket a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős személyéről, a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint a Nevelési Tanácsadó tevékenységéről, szolgáltatásairól, telefonszámáról, címéről.
- Szülői értekezleteken beszélünk a gyermekek megfelelő neveléséről, gondozásáról, a szülők jogairól, kötelességeiről, valamint a gyermekek jogairól.
- Szükség szerint biztosítjuk a gyermekek számára a felzárkóztatás lehetőségét (egyéni bánásmód, differenciált fejlesztés), illetve megfelelő szakemberhez irányítjuk őket (logopédus, pszichológus).

- Óvodánkban szakvizsgázott fejlesztő pedagógusok, valamint gyógypedagógus segíti a felzárkóztatást. A veszélyeztetett és hátrányos helyzetben lévő gyermekeknél családlátogatást végzünk.
- Ezen részt vesznek a csoport óvónői, a gyermekvédelmi megbízott és szükség szerint az óvodavezető is. Szüleikkel rendszeresen kapcsolatot tartunk.
- Segítjük őket nevelési, életvezetési tanácsokkal, tájékoztatjuk őket a segélyezési lehetőségekről.
- Ha szükséges beszerezzük számukra a nyomtatványokat, segítünk ezek kitöltésében.
- A családlátogatásokról, esetmegbeszélgetésekről feljegyzéseket készítünk, szükség esetén értesítjük a Gyermekjóléti Szolgálatot. Ruha, játék gyűjtésével is segítjük a rászorulókat.
- Szorgalmazzuk, hogy a gyermekek rendszeresen járjanak óvodába, hogy napi étkezésük, gondozásuk biztosítva legyen.
- Egyéni fejlesztésükre, esetleges hátrányuk csökkentésére kiemelten nagy gondot fordítunk, segítjük óvodai beilleszkedésüket, szociális fejlődésüket. Sajnos egyre több kisgyermek válik „válási árvává”.

A szülők különválása testileg, lelkileg megviseli őket, legtöbbször bizonyos területen visszafejlődnek, magatartászavarral vagy szorongással küszködnek. Mi biztosítjuk számukra a nyugodt, türelmes, szeretetteljes óvodai légkört, s fokozottabban alkalmazzuk az egyéni bánásmód elvét. Gyermekvédelmi megbízottunk részt vesz a Városi Gyermekvédelmi Munkaközösség munkájában, a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat által szervezett konferenciákon, esetmegbeszéléseken. A gyermekvédelmi munkát városi szintről is segítik. A továbbképzéseken hallottakról rendszeresen tájékoztatja az óvodavezetőt és a nevelőtestületet. Időszakonként elkészíti az óvoda gyermekvédelmi beszámolóját. Folyamatosan és rendszeren figyelemmel kísérjük a gyermekvédelemmel kapcsolatos szakirodalmat, a jogszabályokat és a helyi rendelkezéseket.

12.EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK

Az óvoda feladata a biztonságot adó környezet megteremtése. Az egészséges életmód alakítása magába foglalja a gondozást, melyet a gyermekek életkorától, egyéni fejlettségétől függően végzünk. Az eredményes gondozás érdekében az óvónők együttműködnek a családdal. Az egyes gyermekekre vonatkozó problémákat megbeszéljük a szülőkkel. A játékokat rendszeresen fertőtleníti. 3-4 éves korban a gondozási feladatoknál a megmutatás és a segítség dominál. 4-5 éves korban és a későbbiekben differenciáltan ki-ki fejlettségi szintjének megfelelően kapja a segítséget a gondozási feladatoknál, pl: öltözködéskor. A kulturált étkezés tárgyi feltételei biztosítottak. Az egyéni bánásmódnak itt is nagy jelentősége van. Az étel elfogyasztását sohasem erőltetjük, de akinek arra szüksége van, biztatást kap. A felnőttek példaadását fontosnak tartjuk. Az egészségvédelem, edzés érdekében télen is biztosított a csoportszobák levegőcseréje. A túlóltóztatást a váltóruhák, váltócipők használatával kerüljük el. Tavasztól ősziig, a déli órák kivételével szabad levegőn tartózkodnak a gyerekek. A napozás az előírásnak megfelelően történik.

Óvodánk egészségnevelési elvei

- az egészséges életmód és életvitel megalapozása – Az egészséges táplálkozás,
- mindennapos testmozgás,
- folyamatos gondozási feladatok,
- pihenés,
- hetente kétszer Mozgás tevékenység

12.1.Egészséges táplálkozás

Nevelési-oktatási intézményünkben szerződés alapján biztosított a közétkeztetés. /A konyha főz, óvodánk csak melegítő konyhaként funkcionál. Az óvoda és a szülők szoros együttműködése által zöldség-gyümölcs napok beiktatásával egészíti ki a konyha által biztosított étkezést. 2002-ben bekapcsolódtunk az Egészségesebb Óvodák Nemzetközi Hálózatába. Évente két alkalommal szervezünk egészséghetet, /ősszel és tavasszal/ melyen különösen nagy gondot fordítunk az egészségnevelésre. Igyekszünk a gyermekek

ismereteit megtapasztalás útján direkt módon bővíteni és rendszerezni. A kulturált étkezés tárgyi feltételeit biztosítjuk. A gyermekek megfelelő étkezési kultúráját az óvodai élet mindennapjai során folyamatosan alakítjuk, a jót megerősítjük. Dajkák segítségével odafigyelünk a higiéniai szokások és a megfelelő egészségügyi szokások elsajátítására, szabályok betartására.

12.2. Mindennapos testmozgás

A testi szükségletek hiánya, vagy hiányának fel nem ismerése, illetve a hiány állandósulása, ismétlődése nagy veszélyt rejt magában. Éppen ezért fontosnak véljük a prevenciót. Kiemelt figyelmet fordítunk a mozgásigény kielégítésére. (lehetőség szerint a szabadban.) A mindennapos szervezett testmozgás a nap folyamán délelőtt és délután is biztosított. Az óvodás gyermekek életkori sajátosságait figyelembe véve, szervezett mozgást biztosítunk a tornateremben mozgásigényének, koordinációjának fejlesztése érdekében. A településünk körzetében levő óvodákkal évente egy alkalommal sportnapot szervezünk a nagycsoportos óvodások részére. A szülők és óvodapedagógusok aktív részvétellel kapcsolódnak be, példát mutatva ezzel az óvodás gyermekeknek.

12.3. Pihenés

Délután pizsamába öltöznek a gyermekek a nyugodt pihenés érdekében. A levegőcserét úgy biztosítjuk, hogy közvetlenül a gyermekeket nem éri hideg levegő. /bukó ablak/ Az alvásidőt korosztályhoz igazítjuk; a kisebbek több időt pihenhettek. Ezt a rugalmas napirenddel tesszük lehetővé. A kisebbek nyugalomához otthoni játék megengedett, de a nagyobbaknál egyéni igényt figyelembe véve is biztosítjuk. A két ágy közötti pihenő távolságot, oxigén ellátást az ágyak közötti székek elhelyezésével tesszük lehetővé.

12.4. Környezeti nevelési alapelvek

12.4.1. Környezetvédelem

Környezetünk szeretetére, megbecsülésére neveljük gyermekeinket. A családi életre nevelésben is érvényesül a környezetvédelem. Családlátogatás során mindig tanulmányozzuk a környezetet, az óvodai neveléssel össze nem egyeztethető anomáliákra tapintatosan rámutatunk, és a külső ingerekre érzékenyen reagáló gyermekek érdekében a szülőktől a helyes szokások, magatartások alkalmazását kérjük. Az óvodában elsősorban saját példánkkal arra ösztönözzük őket, hogy tudjanak rácsodálkozni a teremtett világra a természetben és az emberi környezetben fellelhető szépre, jóra. A Mennyei Atya teremtette a világot, és ránk, emberekre bízta. Ebből következik környezetünkért való felelősségvállalás. Óvják, tisztelik és becsülik azt. Mindezt csak folyamatos környezettudatos neveléssel érjük el. Környezetvédelmi feladatunk, hogy a gyermekekkel, és szülőket bevonva a környezet megóvására és tervszerű alakítására neveljük gyermekeinket. A környezetre veszélyes, káros anyagokat felismerjük, és annak prevenciójára törekedjenek. A környezetvédelem köre kiterjed a föld, a víz, a levegő, az élővilág, a táj védelmére. Ezt tudatosítva minden évben csoportonként megtartjuk a víz világnapját, beszélgetünk a föld védelméről, séták alkalmával a szelektív hulladékgyűjtéssel ismertetjük meg a gyermekeket, kirándulások alkalmával a növények és állatok védelmére hívjuk fel a figyelmüket, környezet és természetvédelem helyes szokásaival ismertetjük meg őket. A gyermekek világképének alakulására, személyiségének fejlődésére ez nagy hatással van.

Környezettudatos magatartás kialakítása

A felnőttek példát mutatva, a gyermekekkel és szülőikkel közösen ügyeljenek az óvoda belső és külső környezetének tisztaságára. (pl. a szemetet a kukába dobják, ne tépjék le a virágokat, leveleket, vigyázzanak az apró állatokra, rovarokra, bogarakra, ne kínozzák őket, a fa törzsét ne rángassák, mosdóban takarékoskodjanak a vízzel, zárják el a csapot) Az óvónők az óvodai tevékenységekbe beépítve a gyermekekkel közösen gondozzák az óvoda udvarán levő növényeket. Megismertetjük a gyermekeket a szelektív hulladékgyűjtéssel. Szülői segítséggel rendezzük a Pet palackokat, kupakokat. Az Országos Egészségfejlesztési Központ által kiadott „Dohányzás Megelőzési Program Óvodai Programcsomagja” segítségével

történeteken, diafilmen, meseképen keresztül ismertetjük meg a gyermekeket a dohányzás környezetre és egészségre károsító hatásaival. Mindez a gyermekek befogadó szintjén és életkori sajátosságainak figyelembe véve történik játékos formában.

Célja: minden tevékenység szolgálja a gyerekek egészséges testi, lelki és szociális fejlődését.

Feladatunk a családdal együttműködve:

- a gyermek érzelmi és testi fejlődésének elősegítése, gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;
- harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése, megfelelő egészségügyi szokások elsajátíttatása;
- az egészséges életmód, testápolás, az öltözködés, étkezési kultúra szokásainak alakítása, erősítése;
- a csendes pihenő feltételeinek megteremtése;
- az intimitás tiszteletben tartása;
- a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;
- az önmaguk és környezetük esztétikuma iránti igény alakítása;
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása;
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet;
- korszerű táplálkozás elemeinek megismertetése;
- szabadlevegőn való tartózkodás és tevékenykedés;
- megfelelő szakemberek bevonásával - a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve - speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.
- családok szociális helyzetének megismerése, helyreállítása érdekében családgondozás,
- gyermekjóléti, családsegítő szolgáltatások felé irányítás;
- a gyors és hatékony beavatkozás érdekében a bántalmazó, elhanyagoló, veszélyeztető családi háttér észlelése esetén jelzés küldése a Gyermekjóléti Központnak, illetve hatósági eljárást kezdeményezése;
- észlelő - és jelzőrendszer működtetése a fenti célok megvalósítása érdekében (egészségügyi intézmények, nevelési-oktatási intézmények, civil szervezetek stb. részvételével),

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére:

- egészségügyi szokásoknak megfelelően, önállóan végzik tevékenységeiket;
- kialakul a gyermekekben a személyi és környezeti higiénia iránti igény, ügyelnek a rendre, tisztaságra;
- kialakul bennük az egészséges, esztétikus étkezés igénye, betartják az étkezési szokásokat;
- megfelelő állóképességgel rendelkeznek, szívesen és sokat mozognak;
- kialakul bennük az igény környezetük megóvására, környezettudatos szemlélésére.

A test a lélek temploma, ennek megfelelően őrizzük saját és társaink egészségét, vigyázunk testi épségünkre. Készséggel segítsünk a gyengébb, kevésbé ügyes kisgyermeknek az öltözködésben, testápolásban stb. Táplálkozás előtt és után adjunk hálát az ételért és italért, a gondviselésért. A délutáni pihenésnél is mondjunk imát.

13.GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések Intézményünk a Bács – Kiskun Megyei Kormányhivatalnak tett egyoldalú nyilatkozatában vállalta, hogy részt vesz a kötelező felvételt biztosító óvodai feladatok ellátásában. Ennek megfelelően felvételi körzetének tekinteni Kiskunmajsa települést. Intézményünk 2011. CXCV. törvény 33. § (1) alapján határozza meg azt a gyermeklétszámot, amelynek felvételét óvodánk nem tagadhatja meg. Ez a létszám nem lehet kevesebb, mint az intézmény alapító okiratában az óvodai feladat ellátási helyre meghatározott, maximális gyermeklétszám huszonöt százaléka. Óvodánk nyitott mindazon családok számára, akik elfogadják intézményünk világnézeti elkötelezettségét és

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Érvényességi rendelkezések: A jelen pedagógiai programban foglaltak a nevelőtestületi elfogadás és a fenntartói jóváhagyás után lépnek hatályba a 2025/2026-os tanévben.

A pedagógiai program módosítása: A pedagógiai programban foglaltak nevelőtestületi határozattal módosíthatók. A módosítás tényszerű felsorolása mellett csatolni kell a változtatás rövid indoklását is.

A módosítás lehetséges okai:

- A jogszabályi előírások változtatása
- Az iskolafenntartó írásbeli utasításai, kérései
- A nevelőtestület, a munkaközösségek írásbeli javaslatai
- Az iskolaszék, a szülői szervezet írásbeli javaslatai
- A diákönkormányzat írásbeli javaslatai

A pedagógiai program felülvizsgálata: A pedagógiai program időarányos megvalósulását az iskolavezetés évente értékeli, s azt a nevelőtestület elé terjeszti. Az értékelés lényeges pontjait írásban rögzítik. A belső döntésekkel nem megvalósítható változtatásokra – a nevelőtestület előzetes többségi felhatalmazása alapján – az intézmény vezetője javaslatot tesz a fenntartónak. Az iskolaszék, a diákönkormányzat és a szülői közösség évente vizsgálhatja a programban foglaltak megvalósulását. Lényeges javaslataikat írásban juttatják el az iskolavezetéshez.

A SZENT GELLÉRT KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁNAK ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programjának módosítását az óvodai szülői szervezet vezetősége 2025. év június hó 12. napján tartott ülésén véleményezte, a benne foglaltakkal egyetértett és elfogadásra javasolta.

Kelt: Kiskunmajsa, 2025. június 12.

Óvodai szülői munkaközösség elnöke

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programjának módosítását az óvodai tagintézmény nevelőtestülete 2025. év június hó 16. napján tartott ülésén elfogadta.

Kelt: Kiskunmajsa 2025. június 16.

Tagintézmény-igazgató

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programjának módosítását az iskola nevelőtestülete 2025. év június hó 17. napján tartott ülésén elfogadta.

Kelt: Kiskunmajsa 2025. június 17.

.....
Főigazgató

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programját a Fenntartó jóváhagyta.

Kelt: Kiskunmajsa, 2025. augusztus 28.

.....
Fenntartó képviselőjében

SZENT GELLÉRT KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODA TAGÓVODÁJA
6120 KISKUNMAJSA SZENT LÁSZLÓ UTCA 9-11.
OM: 027825

JEGYZŐKÖNYV

Készült a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda Tagóvodájában tartott **értekezleten**.

- Az értekezlet ideje: 2025. június 16-án du. 16⁰⁰ órakor
- Az értekezlet helyszíne: Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda Tagóvodája (6120 Kiskunmajsa Szent László utca 9-11.)
- Jelen van az óvoda alkalmazotti közössége, jelenléti ív szerint 14 fő.
- Az értekezlet határozatképes
- Téma: Pedagógiai program ismertetése a változásokról, elfogadása és szavazása
- Tagintézmény-igazgató köszönetet mond az egészéves munkáért

Az értekezlet imádsággal kezdődött Kocsispéterné Süli Andrea vezetésével.
Kocsispéterné Süli Andrea tagintézmény-igazgató köszöntötte az óvodai munkaközösséget.

- **Tagintézmény-igazgató ismerteti a Pedagógiai programban a változásokat. A Pedagógiai programon belül felolvasásra kerültek azok a területek, ahol változások történtek.**

Pedagógiai program átírása, törvényi változások miatt.

Módosítások a következő területeket érintette:

- Gyermekként, óvodaként, óvodai nevelés adatai, óvodai nevelés általános feladatai
- Egészséges életmód alakítása
- Érzelmi, erkölcsi érték orientál közösségi nevelés
- Anyanyelvi, értelmi fejlesztés
- Óvoda kapcsolatai
- Személyi, tárgyi feltételek
- Óvodai élet megszervezése (iskola előkészítő)

Kocsisné tagintézmény-igazgató kiegészíti: Az iskola előkészítő csoportban mindig az óvónő fogja meghatározni annak a csoportnak a napi és heti rendjét.

Az óvoda jellemzői: Teljesen megváltozott, mert újból épült az óvoda (2020-2021-es évben).

Csoportok ellátottsága: 2 fő óvodapedagógus, 1 fő dajka és a csoportok életét pedagógiai asszisztensek is segítik.

Az óvodai nevelésünk alapelve

- Személyi feltételek
- Tárgyi feltételek

A gyermek egészsége érdekében a napi és heti rendjét az óvodapedagógusok alakítják ki.
Kiemelt szerepe van a gondozásnak.

SZENT GELLÉRT KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODA TAGÓVODÁJA
6120 KISKUNMAJSA SZENT LÁSZLÓ UTCA 9-11.
OM: 027825

Az iskola előkészítő csoportban naponta összesen 45 perces pedagógiai tevékenységben vesznek részt a gyermekek. Külön térben szervezett, fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.

Kocsisné tagintézmény-igazgató kérdezi: Milyen felmérés történjen?

A nevelő testület közös döntése: Övikréta legyen a bemenet-kimenet és a köztes mérés pedig a differ.

Kocsisné tagintézmény-igazgató kiegészíti: Az iskola előkészítő csoportnál nem lehet megváltoztatni a napi és heti rendet.

Heti rend: 1x hitre nevelés, 2x vers-mese, 2x ének-zene, 2x rajzolás- festés-mintázás, 2x mozgás és külső világ tevékeny megismerése.

Napi rend: 1x minden napos torna.

Kocsisné tagintézmény-igazgató folytatja a tevékenységek felolvasását.

- **Pedagógiai program elfogadása és szavazása**

Kocsispéterné Süli Andrea: A Pedagógiai programot megismertétek ezek alapján el tudjátok-e fogadni?
Kérlek benneteket, hogy kézfeltartással jelezze, aki elfogadja a módosított Pedagógiai programot.

Igen: 14 fő

Nem: 0 fő

Tartózkodott: 0 fő

Mindösszesen: 14 fő

Az óvodai munkaközösség egyhangúan elfogadta a módosított pedagógiai programot.

Az elfogadó nyilatkozat a jegyzőkönyvhöz csatolva.

- **Tagintézmény-igazgató köszönetet mond az egészéves munkáért**

Az értekezlet végén közösen záró imát mondtunk Kocsispéterné Süli Andrea vezetésével.

Jelen vannak: jelenléti ív szerint (jelenléti ív csatolva)

Jegyzőkönyvvezető: Szikoráné Sipos Anna

Tagóvoda-vezető: Kocsispéterné Süli Andrea

.....
Kocsispéterné Süli Andrea

.....
Szikoráné Sipos Anna

.....
Hitelesítő

.....
Hitelesítő

PEDAGÓGIAI PROGRAM 2025.
SZENT GELLÉRT KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODA
ÓVODAI TAGINTÉZMÉNYE

ELFOGADÓ NYILATKOZAT

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda óvodai tagintézményének a **Pedagógiai Programját** megismertem, a benne foglaltakat elfogadom:

Kiskunmajsa, 2025. június 16.

Abonyiné Szikora Andrea

Abonyiné Szikora Andrea

Bába Renáta

Bába Renáta

Erdősné Benedek Éva Orsolya

Erdősné Benedek Éva Orsolya

Gyöngyösi Andrea

Gyöngyösi Andrea

Harkainé Gerse Éva

Harkainé Gerse Éva

Kocsispéterné Süli Andrea

Kocsispéterné Süli Andrea

Kráncz Renáta

Kráncz Renáta

Lakatosné Kovács Ilona

Lakatosné Kovács Ilona

Martusné Dávid Erika

Martusné Dávid Erika

Molnárné Nagy-Herda Éva Mária

Molnárné Nagy-Herda Éva Mária

Rádóczi Zoltánné

Rádóczi Zoltánné

Tóth István Zoltánné

Tóth István Zoltánné

Tóthné Mig Anita

Tóthné Mig Anita

Vér Mónika

Vér Mónika

PEDAGÓGIAI PROGRAM 2025.
SZENT GELLÉRT KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODA
KISKUNMAJSA

ELFOGADÓ NYILATKOZAT

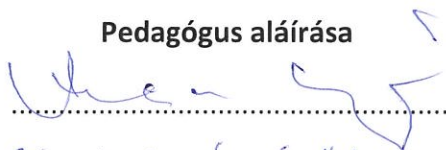
A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda óvodai tagintézményének a 2025. évi módosított **Pedagógiai Programját** megismertem és elfogadom.

Kiskunmajsa, 2025. június 17.

Pedagógus neve

Pedagógus aláírása

Ancsa Margit

Bánné Csontos Ágnes Erzsébet

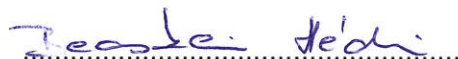
Bartha István

Bartha Istvánné

.....

Becskei Hédi

Bővízné Csontos Márta

Csikós Szilvia

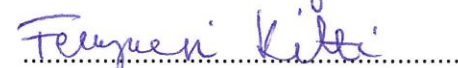
Dobóné Czinkóczi Erzsébet

Fehérné Pap Beáta

Fenyvesi Kitti

Fisiné Bera Mónika

Gál-Csik Ágnes

Horváth Andrea Anita

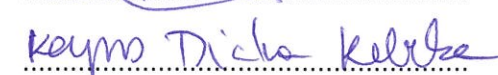
Horváth Hedvig

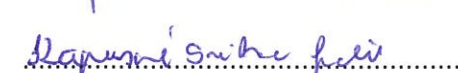
Horváth Tibor

Kapus Diána Rebeka

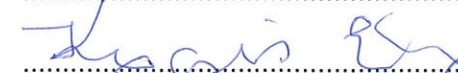
Kapusné Szikora Judit

Klucsó Sándorné

Kocsis Éva

Koncz Andrea

Koncz Andrea

Koncz József

Koncz József

Konczné Bartal Éva

Konczné Bartal Éva

Kovács Katalin

Kovács Katalin

Laszák Andrea

Laszák Andrea

Paál Zsolt Tamás

Paál Zsolt Tamás

Pállinkó Zoltán

Pállinkó Zoltán

Patyi László

Patyi László

Patyiné Földi Szilvia

Patyiné Földi Szilvia

Sebők Piroska

Sebők Piroska

Sipos Zsolt Csaba

Sipos Zsolt Csaba

Tóthné Kovács Zsuzsanna

Tóthné Kovács Zsuzsanna

Tóthné Pusoma Etelka

Tóthné Pusoma Etelka

Török Melinda

Török Melinda

Trepák Kata

Trepák Kata

Váradiné Lódri Katalin

Váradiné Lódri Katalin